

บทความวิจัย

รูปแบบการบริหารโรงเรียนเอกชนสามัญศาสนาอิสลามต้นแบบ

กรณีศึกษา: โรงเรียนอัสตดกรียะห์อิสลามียะห์

สายทอง แสงสว่าง^{1*} สุวดี อุปปินใจ^{2*} พูนชัย ยาวีราข^{3*}

¹นักศึกษาระดับปริญญาโท, หลักสูตรปริญญาศึกษามหาบัณฑิต, สาขาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

²อาจารย์ที่ปรึกษา, หลักสูตรปริญญาศึกษามหาบัณฑิต, สาขาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้วัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนเอกชนสามัญศาสนาอิสลามต้นแบบ กรณีศึกษา: โรงเรียนอัสตดกรียะห์อิสลามียะห์ ดำเนินการ 3 ขั้นตอน ดังนี้ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็น 2) สร้างรูปแบบการบริหารโรงเรียนเอกชนสามัญศาสนาอิสลามต้นแบบ กรณีศึกษา: โรงเรียนอัสตดกรียะห์อิสลามียะห์ 3) ประเมินรูปแบบการบริหารโรงเรียนเอกชนสามัญศาสนาอิสลามต้นแบบ กรณีศึกษา: โรงเรียนอัสตดกรียะห์อิสลามียะห์ ประชากรได้แก่ ผู้บริหาร ครูและคณะกรรมการโรงเรียนอัสตดกรียะห์อิสลามียะห์ จำนวน 280 คน กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 257 ผู้ทรงคุณวุฒิในการสัมมนาอิง ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน ผู้ทรงคุณวุฒิในการประเมินรูปแบบ จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง และแบบประเมิน วิเคราะห์ข้อมูลจากค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา

ผลการศึกษาพบว่า 1. สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์เกี่ยวกับแนวคิดและหลักการของรูปแบบการบริหารโรงเรียนเอกชนสามัญศาสนาอิสลามต้นแบบ กรณีศึกษา: โรงเรียนอัสตดกรียะห์อิสลามียะห์ ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับแนวคิดและหลักการของรูปแบบการบริหารโรงเรียนเอกชนสามัญศาสนาอิสลามต้นแบบ กรณีศึกษา: โรงเรียนอัสตดกรียะห์อิสลามียะห์ ในภาพรวมอันดับ 1 คือ รูปแบบการบริหารแบบทางการ “รูปแบบการบริหารแบบทางการ สำหรับการบริหารโรงเรียนเอกชนเอกเทศสามัญศาสนาอิสลามต้นแบบ กรณีศึกษา: โรงเรียนอัสตดกรียะห์อิสลามียะห์” ประกอบด้วยหลักการวัตถุประสงค์ และองค์ประกอบของการบริหารโรงเรียน การประเมินความถูกต้อง และความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ : รูปแบบการบริหารโรงเรียน, การสอนสามัญศาสนา, อิสลามต้นแบบ

RESEARCH

A Model of Administration for Islamic Private Schools: A Case Study of Attarkiah Islamiyah School.

Saithong Saengwang^{1*} Suwadee Ouppinjai^{2*} Punchai Yawiraj^{3*}

¹ Graduate student, Master of Education, Faculty of Educational Administration, Chiang Rajabhat University.

² Advisor, Master of Education, Faculty of Educational Administration, Chiang Rajabhat University.

*Corresponding Author, e-mail:saithongsaengwang@gmail.com, suwadee123@gmail.com,

Abstract

The objective of this research is to develop an administrative model for a model private Islamic school. Case study: Attarkiah Islamiyah School. Three steps were taken as follows: 1) Study the current condition. Desired condition and necessary needs 2) Create an administrative model for a model private Islamic school. Case study: Attarkiah Islamiyah School. 3) Evaluate the management model for a model private general Islamic school. Case study: Attarkiah Islamiyah School. Attarkiah Islamiyah. The population consists of 280 administrators, teachers and committee members of Attarkiah Islamiyah School, a sample group of 257 people, 7 experts in expert-based seminars, 30 experts in format evaluation, and the tools used. Used in research include questionnaires, structured interviews. and assessment form Data were analyzed from averages. standard deviation and priority index of essential needs and analyze content data

The results of the study found that: 1. Current conditions and desired conditions regarding the concepts and principles of the model Islamic private school management model. Case study: Attarkiah Islamiyah School. Overall, it is at a moderate level. and necessary needs regarding the concepts and principles of the model Islamic private school management model. Case study: Attarkiah Islamiyah School. Overall, number 1 is the formal management style. “Formal management style for the management of a model private Islamic school, case study: Attarkiah Islamiyah School” consisting of principles, objectives, and elements of school administration. Validity assessment and possibility at a high level

Keywords: School administration Model, Islamic education, Islamic model

บทนำ

การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในประเทศไทยที่มีอยู่ในปัจจุบันนี้ อาจกล่าวได้ว่ามีหลากหลายหน่วยงานที่ดำเนินการกำกับดูแลสถานศึกษาที่มีอยู่ในประเทศ อาทิเช่น สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นต้น หากมองถึงการจัดการศึกษาที่มีอยู่ในจังหวัดชายแดนภาคใต้คงเป็นที่ทราบกันดีเกี่ยวกับ “โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม” ที่มีบทบาทสำคัญในการให้การศึกษา อบรม และขัดเกลาทางด้านจิตใจให้กับเยาวชนที่นับถือศาสนาอิสลามให้เป็นคนดี มีความรู้คู่ธรรม ตลอดจนปฏิบัติตามหลักของศาสนาอิสลาม (อ้างอิงจาก สันวิช แก้วมี, 2561, น.1)

โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามมีวิวัฒนาการมาจาก “ปอเนาะ” ตามพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2554 โดยพิจารณาจากความพร้อมของสถานศึกษานั้น ๆ รวมถึงโต๊ะครูผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่เป็นทั้งผู้บริหาร ผู้จัดการ และผู้สอน โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามเป็นสถานศึกษาที่อยู่ในการกำกับดูแล ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาการจัด การศึกษาโดยคณะกรรมการการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวง ศึกษาธิการ โดยส่วนใหญ่มีที่ตั้งอยู่ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้มากกว่าพื้นที่อื่น ๆ หากพิจารณา ตามประเภทการจดทะเบียนโรงเรียน โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามสามารถแบ่งออกได้เป็น 3 ประเภท ได้แก่ 1) โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามที่สอนวิชาศาสนาอย่างเดียว 2) โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม มาตรา 15(1) ซึ่งเป็นโรงเรียนที่มีการเปิดสอนหลักสูตรที่ได้รับอนุมัติจากกระทรวงศึกษาธิการ โดยเป็นการเปิดสอนวิชาศาสนาอิสลามควบคู่วิชาสามัญหรือวิชาชีพ ในระบบ โรงเรียน และได้รับอนุญาตให้เปลี่ยนเป็นโรงเรียนตามมาตรา 15(1) และ 3) โรงเรียนเอกชนสอน ศาสนาอิสลาม มาตรา 15(2) ซึ่งเป็นโรงเรียนที่มีจัดการเรียนการสอนทางอิสลามศึกษาตามหลักสูตร ของกระทรวงศึกษาธิการส่วนหนึ่ง และอีกส่วนหนึ่งจัดการเรียนการสอนวิชาสามัญตามหลักสูตรของ กระทรวงศึกษาธิการควบคู่ไปด้วย แต่สภาพความพร้อมทั้งบุคลากรและระบบการจัดการเรียนรู้อยังไม่ เข้าเกณฑ์ของกระทรวงศึกษาธิการที่จะยกระดับสู่การเป็นโรงเรียนตามมาตรา 15(1) โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามเหล่านี้มีการจัดการเรียนการสอนเป็นไปตามหลักสูตรที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด โดยมีหลักสูตรการเรียนการสอนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ตามหลักสูตรอิสลาม ศึกษาปี พ.ศ. 2546 ประกอบด้วย (1) หลักสูตรวิชาศาสนา มี 3 หลักสูตร (2) หลักสูตรวิชาสามัญ ใช้ หลักสูตรเช่นเดียวกับโรงเรียนประเภทสามัญศึกษาทั่วไป มี 3 หลักสูตร (3) หลักสูตรบูรณาการ ระหว่างวิชาศาสนาและวิชาสามัญมี 2 หลักสูตร และ (4) หลักสูตรวิชาชีพโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม มีหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน 2 หลักสูตร ได้แก่ 1) หลักสูตรวิชาชีพพระยะสันของวิทยาลัยสารพัดช่างและ 2) หลักสูตรวิชาชีพพระยะสันของวิทยาลัยชุมชน (พระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน (ฉบับที่ 2) ,2554, น.1) ในปัจจุบันโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ไว้ว่า ผู้บริหารขาดความรู้ความสามารถในการบริหารงาน ขาดครูผู้ชำนาญการในการสอน และโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามไม่สามารถจัดสรรงบประมาณ เพื่อพัฒนาคุณภาพทางการบริหารและการจัดการเรียนการสอนให้เต็มที่ ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนส่วนใหญ่มีคุณภาพทางการศึกษาต่ำ สภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชน สอนศาสนาอิสลามที่เป็นอยู่โดยเสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ และคนอื่น ๆ (2550) การจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามยังคงมี

ปัญหาหลายประเด็นด้วยกัน อาทิ ด้านความปลอดภัยอันเนื่องมาจากเหตุการณ์ไม่สงบในพื้นที่ ความเชื่อและค่านิยมตามวิถีชีวิตของมุสลิมที่มีอิทธิพลต่อการจัดการศึกษา ความเหลื่อมล้ำในการสนับสนุน ส่งเสริมครูในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ การมีอัตรากำลังของบุคลากร และการประเมินโดย สมศ.

การบริหารสถานศึกษาเป็นรูปแบบการบริหารในการบริหารที่จะต้องกำหนดแบบแผนวิธีการและขั้นตอนต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานไว้อย่างเป็นระบบ เพราะถ้าระบบการบริหารงานไม่ดีจะกระทบต่อส่วนอื่น ของหน่วยงานนักบริหารที่ดี จะต้องรู้จักการเลือกวิธีการบริหารที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพต่อหน่วยงาน เพื่อที่จะให้งานนั้นบรรลุตามจุดมุ่งหมายที่ได้วางไว้การบริหารงานนั้น จะต้องใช้ศาสตร์และศิลป์ทุกประการเพราะการดำเนินงานต่าง ๆ มิใช่เพียงกิจกรรมที่ผู้บริหาร จะกระทำเพียงลำพังคนเดียวแต่ยังมีผู้ร่วมงานอีกหลายคนที่มีส่วนทำให้งานนั้น ประสบความสำเร็จและการบริหาร การศึกษาในสถานศึกษานั้น ปัจจัยสำคัญต่อการเสริมสร้างการเรียนรู้ในโรงเรียน คือระบบการบริหารจัดการที่มี ประสิทธิภาพ และการมีส่วนร่วม ซึ่งตรงตามมาตรา 22 ว่า ด้วยเรื่องการจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมี ความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีบทบาทที่สำคัญอย่างยิ่ง ในฐานะผู้นำหลัก ซึ่งมีภาระหน้าที่สำคัญคือเป็นผู้นำทางการศึกษา มีความรับผิดชอบในการบริหารงานด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องซึ่งสอดคล้องกับ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2542 และ(ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มาตรา 39 ได้กำหนดให้มีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาทั้ง 4 ด้านคือ ด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคลและการบริหารทั่วไป ไปยังคณะกรรมการสถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและ สถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง เพื่อให้เกิดประสิทธิผลของโรงเรียน โดยเป็นความสามารถของผู้บริหารและครู ในโรงเรียนที่ทำงานร่วมกันจนสามารถทำให้นักเรียนใฝ่รู้รักการอ่าน แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2542)

โรงเรียนอัตตารียะห์อิสลามียะห์ เป็นโรงเรียนต้นแบบแห่งการศึกษาสามัญควบคู่ศาสนาเป็นโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามขนาดใหญ่ ตั้งอยู่ที่จังหวัดนราธิวาส มีชื่อเสียงและได้รับการยอมรับจากสังคมว่าเป็นโรงเรียนต้นแบบทั้งในด้านการสอนสามัญควบคู่ศาสนา โรงเรียนมีหลักสูตรการเรียนการสอนที่เน้นให้นักเรียนมีความรู้ทั้งด้านศาสนาและด้านวิชาการ โดยแยกออกเป็น 2 หลักสูตรหลัก ได้แก่ หลักสูตรสามัญศึกษาและหลักสูตรอิสลามศึกษา หลักสูตรสามัญศึกษาเน้นสอนวิชาสามัญตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานของ พ(กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) ส่วนหลักสูตรอิสลามศึกษาเน้นสอนวิชาศาสนาอิสลาม ภาษาอาหรับ ประวัติศาสตร์อิสลาม อีกทั้งโรงเรียนยังมีกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความรู้และทักษะรอบด้าน เช่น กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด กิจกรรมชมรมต่างๆ เช่น ชมรมวิชาการ ชมรมกีฬา ชมรมดนตรี ผลงานการศึกษาที่ผ่านมา โรงเรียนอัตตารียะห์อิสลามียะห์ มีนักเรียนที่ประสบความสำเร็จทั้งในด้านการศึกษาและด้านอาชีพ หลายคนได้รับรางวัลระดับชาติและระดับนานาชาติ เช่น รางวัลพระราชทานนักเรียนดีเด่น รางวัลนักกีฬาเยาวชนดีเด่น นอกจากนี้โรงเรียนอัตตารียะห์อิสลามียะห์ ยังได้รับการประเมินจากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) ให้เป็นโรงเรียนที่มีมาตรฐานการศึกษาดีเยี่ยม (ดีเลิศ) ประจำปีการศึกษา 2565

จากปัญหาดังกล่าวจึงทำให้ผู้วิจัยเห็นถึงความจำเป็นที่ต้องศึกษาเกี่ยวกับสภาพ และแนวทางการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสามัญศาสนาอิสลามต้นแบบ กรณีศึกษา :โรงเรียนอัสตรากียะห์อิสลามียะห์ เนื่องจากการจัดการศึกษาโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามมีบริบทที่แตกต่างกับบริบทการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชนทั่วไป มีความต้องการและทิศทางการพัฒนาบางประการที่แตกต่างกันออกไป ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามย่อมอยู่ภายใต้บริบทและโลกทัศน์แบบอิสลาม ต้องบริหารจัดการการศึกษาให้ สอดคล้องกับบริบทของการจัดการศึกษาที่มีทั้งหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานและหลักสูตรอิสลามศึกษา ภายใต้บริบทของ การจัดการศึกษาที่มีเอกลักษณ์เฉพาะสำหรับโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จากเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาแนวทางการบริหารโรงเรียนเอกชนสามัญสอนศาสนาอิสลาม เพื่อเน้นการจัดการศึกษาที่มีเอกลักษณ์เฉพาะสำหรับโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนเอกชนสามัญศาสนาอิสลามต้นแบบ กรณีศึกษา: โรงเรียนอัสตรากียะห์อิสลามียะห์ ซึ่งมีวัตถุประสงค์ย่อย ดังนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารที่เกี่ยวข้องกับบริหารโรงเรียนเอกชนสามัญศาสนาอิสลามต้นแบบ กรณีศึกษา: โรงเรียนอัสตรากียะห์อิสลามียะห์
2. เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารโรงเรียนเอกชนสามัญศาสนาอิสลามต้นแบบ กรณีศึกษา: โรงเรียนอัสตรากียะห์อิสลามียะห์
3. เพื่อประเมินรูปแบบการบริหารโรงเรียนเอกชนสามัญศาสนาอิสลามต้นแบบ กรณีศึกษา: โรงเรียนอัสตรากียะห์อิสลามียะห์

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่อง รูปแบบการบริหารโรงเรียนเอกชนสามัญศาสนาอิสลามต้นแบบ กรณีศึกษา: โรงเรียนอัสตรากียะห์อิสลามียะห์ เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed method research) ซึ่งการดำเนินการศึกษาอิสระในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ผ่านการอบรมจริยธรรมในมนุษย์ และได้ใช้ดำเนินการตามกระบวนการศึกษาตามหลักปฏิบัติอันเหมาะสมที่เป็นสากล โดยดำเนินการวิจัยแบ่งได้เป็น 3 ขั้นตอน

1. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้หรือประสบการณ์ด้านผู้ทรงคุณวุฒิในการบริหารโรงเรียนเอกชนสามัญศาสนาอิสลามต้นแบบ กรณีศึกษา: โรงเรียนอัสตรากียะห์อิสลามียะห์ซึ่งผู้วิจัยได้เลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 20 คน ตามเกณฑ์ โดยการประเมินประสิทธิภาพด้านความถูกต้องและความเป็นไปได้รายบุคคล โดยกำหนดคุณสมบัติของผู้ทรงคุณวุฒิ จะต้องเป็นมีคุณสมบัติตามข้อใดข้อหนึ่ง ดังนี้

- 1) ต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาในระดับคุษฎ์บัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา และมีประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษา 10 ปีขึ้นไป
- 2) ผู้ที่มีประสบการณ์ในการบริหารโรงเรียนเอกชนสามัญศาสนาอิสลามต้นแบบ กรณีศึกษา: โรงเรียนอัสตรากียะห์อิสลามียะห์

3) ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียจากการบริหารโรงเรียนเอกชนสามัญศาสนาอิสลามต้นแบบ
กรณีศึกษา: โรงเรียนอัสตดกรียะห์อิสลามียะห์

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การประเมินความถูกต้องและความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารโรงเรียนเอกชนสามัญศาสนาอิสลามต้นแบบ กรณีศึกษา: โรงเรียนอัสตดกรียะห์อิสลามียะห์ ได้แก่ รูปแบบการบริหารโรงเรียนเอกชนสามัญศาสนาอิสลามต้นแบบ กรณีศึกษา: โรงเรียนอัสตดกรียะห์อิสลามียะห์และแบบประเมินความถูกต้องและความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารโรงเรียนเอกชนสามัญศาสนาอิสลามต้นแบบ กรณีศึกษา: โรงเรียนอัสตดกรียะห์อิสลามียะห์ โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบประเมิน

ตอนที่ 2 ประเมินคุณภาพด้านความถูกต้องและความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารโรงเรียนเอกชนสามัญศาสนาอิสลามต้นแบบ กรณีศึกษา: โรงเรียนอัสตดกรียะห์อิสลามียะห์ โดยผู้วิจัยดำเนินการตามแนวคิดการประเมินอภิมาน (พรรณิภา ภูทองพลอย และคณะ, 2561, น. 3-13) มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามหลักการประเมินค่าแบบ Likert (Likert Ration Scales) ดังนี้

- 5 หมายถึง รูปแบบมีความถูกต้อง/ความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง รูปแบบมีความถูกต้อง/ความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง รูปแบบมีความถูกต้อง/ความเป็นไปได้อยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง รูปแบบมีความถูกต้อง/ความเป็นไปได้อยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง รูปแบบมีความถูกต้อง/ความเป็นไปได้อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ผลการศึกษา

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการบริหารโรงเรียนเอกชนสามัญศาสนาอิสลามต้นแบบ กรณีศึกษา: โรงเรียนอัสตดกรียะห์อิสลามียะห์

ตารางที่ 1 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับแนวคิดและหลักการของรูปแบบของการบริหารโรงเรียนเอกชนสามัญศาสนาอิสลามต้นแบบ กรณีศึกษา: โรงเรียนอัสตดกรียะห์อิสลามียะห์ ในภาพรวม

รายการ	ระดับความคิดเห็น						ความต้องการจำเป็น	
	สภาพปัจจุบัน			สภาพพึงประสงค์			จำเป็น	
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$PNI_{Modifide}$	ลำดับ
1. รูปแบบการบริหารแบบทางการ	3.63	.418	มาก	4.82	.315	มากที่สุด	0.327	1
2. รูปแบบการบริหารแบบเพื่อนร่วมงาน	3.59	.253	มาก	4.75	.224	มากที่สุด	0.323	2

รายการ	ระดับความคิดเห็น						ความต้องการ	
	สภาพปัจจุบัน			สภาพพึงประสงค์			จำเป็น	
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	PNI _{Modifide}	ลำดับ
3. รูปแบบการบริหารแบบ			ปาน					
การเมือง	3.10	.366	กลาง	3.58	.432	มาก	0.154	3
4. รูปแบบการบริหาร			ปาน			ปาน		
แบบอัติวิสัย	3.08	.362	กลาง	3.13	.628	กลาง	0.015	4
5. รูปแบบการบริหารแบบ			ปาน					
กำกวม	2.77	.343	กลาง	2.00	.788	น้อย	-0.277	6
6. รูปแบบการบริหารแบบ			ปาน			ปาน		
วัฒนธรรม	2.99	.288	กลาง	2.84	.664	กลาง	-0.050	5
ภาพรวม			ปาน					
	3.19	.338	กลาง	3.52	.508	มาก		

จากตารางที่ 1 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันเกี่ยวกับแนวคิดและหลักการของรูปแบบของการบริหารโรงเรียนเอกชนสามัญศาสนาอิสลามต้นแบบ กรณีศึกษา: โรงเรียนอัสตดกรียะห์อิสลามียะห์ พบว่า ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.19$) เมื่อพิจารณาเป็นรายการพบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ รูปแบบการบริหารแบบทางการ ($\bar{X} = 3.63$) รองลงมา ได้แก่ รูปแบบการบริหารแบบเพื่อนร่วมงาน ($\bar{X} = 3.59$) และน้อยที่สุด ได้แก่ รูปแบบการบริหารแบบกำกวม ($\bar{X} = 2.77$)

ผลการรศึกษาสภาพที่พึงประสงค์เกี่ยวกับแนวคิดและหลักการของรูปแบบของการบริหารโรงเรียนเอกชนสามัญศาสนาอิสลามต้นแบบ กรณีศึกษา: โรงเรียนอัสตดกรียะห์อิสลามียะห์ พบว่า ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.52$) เมื่อพิจารณาเป็นรายการพบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่รูปแบบการบริหารแบบทางการ (Formal) ($\bar{X} = 4.82$) รองลงมา ได้แก่ รูปแบบการบริหารแบบเพื่อนร่วมงาน (Collegial) ($\bar{X} = 4.75$) และน้อยที่สุด ได้แก่ รูปแบบการบริหารแบบกำกวม (Ambiguity) ($\bar{X} = 2.00$)

ผลการศึกษาความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับแนวคิดและหลักการของรูปแบบของการบริหารโรงเรียนเอกชนสามัญศาสนาอิสลามต้นแบบ กรณีศึกษา: โรงเรียนอัสตดกรียะห์อิสลามียะห์ ในภาพรวม รายการที่มีค่าดัชนีลำดับความต้องการจำเป็น (PNI) อันดับ 1 คือ รูปแบบการบริหารแบบทางการ (PNI = 0.308) อันดับ 2 คือ รูปแบบการบริหารแบบเพื่อนร่วมงาน (PNI = 0.267) และอันดับ 3 คือ รูปแบบการบริหารแบบการเมือง (PNI = 0.154)

ตารางที่ 2 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการที่จำเป็นเกี่ยวกับองค์ประกอบของรูปแบบของการบริหารโรงเรียนเอกชนสามัญศาสนาอิสลามต้นแบบ กรณีศึกษา: โรงเรียนอัสตดกรียะห์อิสลามียะห์ ในภาพรวม

รายการ	ระดับความคิดเห็น						ความต้องการ	
	สภาพปัจจุบัน			สภาพพึงประสงค์			จำเป็น	
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	PNIModifide	ลำดับ
1. ระดับของ						ปาน		
การกำหนดเป้าประสงค์	3.36	.541	ปานกลาง	3.54	.377	กลาง	0.053	5
2. กระบวนการกำหนด						ปาน		
เป้าประสงค์	3.26	.425	ปานกลาง	3.30	.341	กลาง	0.012	7
3. ความสัมพันธ์								
ระหว่างเป้าประสงค์						ปาน		
กับการตัดสินใจ	3.13	.479	ปานกลาง	3.18	.459	กลาง	0.016	6
4. ธรรมชาติของ						ปาน		
กระบวนการตัดสินใจ	3.32	.505	ปานกลาง	3.50	.287	กลาง	0.054	4
5. ธรรมชาติของ								
โครงสร้าง	3.41	.478	ปานกลาง	3.91	.200	มาก	0.146	1
6. การเชื่อมโยงกับ						ปาน		
สภาพแวดล้อม	3.32	.558	ปานกลาง	2.62	.586	กลาง	-0.210	8
7. แบบของภาวะผู้นำ	3.38	.461	ปานกลาง	3.77	.263	มาก	0.115	2
8. รูปแบบของภาวะ								
ผู้นำที่เกี่ยวข้อง	3.35	.543	ปานกลาง	3.70	.240	มาก	0.104	3
						ปาน		
ภาพรวม	3.31	.500	ปานกลาง	3.40	.344	กลาง		

จากตารางที่ 2 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันเกี่ยวกับองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารโรงเรียนเอกชนสามัญศาสนาอิสลามต้นแบบ กรณีศึกษา: โรงเรียนอัสตดกรียะห์อิสลามียะห์ในภาพรวม พบว่า ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.31$) เมื่อพิจารณาเป็นรายการพบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ธรรมชาติของโครงสร้าง ($\bar{X} = 3.41$) รองลงมา ได้แก่ แบบของภาวะผู้นำ ($\bar{X} = 3.38$) และน้อยที่สุด ได้แก่ ความสัมพันธ์ระหว่างเป้าประสงค์กับการตัดสินใจ ($\bar{X} = 3.13$)

ผลการศึกษาสภาพพึงประสงค์เกี่ยวกับองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารโรงเรียนเอกชนสามัญศาสนาอิสลามต้นแบบ กรณีศึกษา: โรงเรียนอัสตดกรียะห์อิสลามียะห์ในภาพรวม พบว่า ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.40$) เมื่อพิจารณาเป็นรายการพบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ธรรมชาติของโครงสร้าง ($\bar{X} = 3.91$) รองลงมา ได้แก่ แบบของภาวะผู้นำ ($\bar{X} = 3.77$) และน้อยที่สุด ได้แก่ การเชื่อมโยงกับสภาพแวดล้อม ($\bar{X} = 2.62$)

ผลการศึกษาความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารโรงเรียนเอกชนสามัญศาสนาอิสลามต้นแบบ กรณีศึกษา: โรงเรียนอัสตดกรียะห์อิสลามียะห์ ในภาพรวม รายการที่มีค่าดัชนีลำดับความต้องการจำเป็น อันดับ 1 คือ ธรรมชาติของโครงสร้าง (PNI = 0.146) อันดับ 2 คือ แบบของภาวะผู้นำ (PNI = 0.115) และอันดับ 3 คือ รูปแบบของภาวะผู้นำที่เกี่ยวข้อง (PNI = 0.104)

ตอนที่ 2 ผลการสร้างรูปแบบการบริหารโรงเรียนโรงเรียนเอกชนสามัญศาสนาอิสลามต้นแบบ กรณีศึกษา: โรงเรียนอัสตดกรียะห์อิสลามียะห์

การสร้างรูปแบบการบริหารโรงเรียนเอกชนสามัญศาสนาอิสลามต้นแบบ กรณีศึกษา: โรงเรียนอัสตดกรียะห์อิสลามียะห์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาและสรุปข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง และผลศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการจำเป็น นำเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ 7 ท่าน เพื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนะแนวทางการบริหารโรงเรียนเอกชนสามัญศาสนาอิสลามต้นแบบ กรณีศึกษา: โรงเรียนอัสตดกรียะห์อิสลามียะห์ ผ่านกระบวนการสัมมนาของผู้ทรงคุณวุฒิ (Connoisseurship) นำเสนอผลการศึกษาตามตารางที่ 3-5 ดังนี้

ตารางที่ 3 หลักบริหารโรงเรียนเอกชนสามัญศาสนาอิสลามต้นแบบ กรณีศึกษา: โรงเรียนอัสตดเกียะห์อิสลามียะห์

ผลการศึกษาข้อมูลจากเอกสาร	ผลการศึกษาสภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็น	ผลการศึกษาแนวทางการบริหารจากผู้ทรงคุณวุฒิ	สรุป
1. การเป็นผู้นำ กำหนดวิสัยทัศน์และเป้าหมายของโรงเรียนให้ชัดเจน กระตุ้นและสร้างแรงบันดาลใจให้กับบุคลากรในโรงเรียน และนำพาโรงเรียนไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้ 2. บริหารงานโดยใช้หลักธรรมาภิบาลให้กับหลักความโปร่งใส ตรวจสอบได้ และมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นจากชุมชนและสังคม 3. ความยุติธรรม การปฏิบัติต่อทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องอย่างเท่าเทียมกัน เพื่อให้โรงเรียนบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ 4. การมีส่วนร่วม การให้โอกาสทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เช่น ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน ได้มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย วางแผน ดำเนินการ และประเมินผลการทำงานของโรงเรียน 5. คุณภาพในการบริหาร การมุ่งเน้นให้โรงเรียนมีการดำเนินงานที่มีคุณภาพในทุก	สภาพที่พึงประสงค์ รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่รูปแบบการบริหารแบบทางการ (= 4.82) ความต้องการจำเป็น รายการที่มีค่าดัชนีลำดับความต้องการจำเป็น (PNI) อันดับ 1 คือ รูปแบบการบริหารแบบทางการ (PNI = 0.308)	ผู้เชี่ยวชาญทุกท่านเห็นด้วยกับแนวทางในการบริหารโรงเรียนในประเด็นหลักการบริหารโรงเรียนที่ผู้วิจัยนำเสนอ และได้ให้ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมว่า ควรกำหนดหัวข้อของหลักการบริหารโรงเรียนให้กระชับขึ้น ดังนี้ 1. หลักการเป็นผู้นำ 2. หลักการธรรมาภิบาล 3. หลักการความยุติธรรม 4. หลักการมีส่วนร่วม 5. หลักการคุณภาพ	1. หลักการเป็นผู้นำ : โรงเรียนอัสตดเกียะห์อิสลามียะห์ ผู้บริหารมีความเข้าใจเกี่ยวกับบริบทและวัฒนธรรมของชุมชนท้องถิ่น มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล และสามารถมองการณ์ไกล เพื่อนำพาโรงเรียนไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนต่อไป 2. หลักการธรรมาภิบาล: โรงเรียนอัสตดเกียะห์อิสลามียะห์มีการยึดมั่นในกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการด้วยความโปร่งใสและตรวจสอบได้ ใช้อย่างมีประสิทธิภาพ มีประสิทธิภาพ และยึดมั่นในคุณธรรมจริยธรรม 3. หลักการความยุติธรรม: ควรปฏิบัติต่อทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องอย่างเท่าเทียม และเป็นธรรม เช่น การให้โอกาสครูทุกคนในการพัฒนาตนเอง การให้โอกาสนักเรียนทุกคนได้รับการศึกษาอย่างเท่าเทียมกัน

ผลการศึกษาข้อมูลจากเอกสาร	ผลการศึกษาสภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็น	ผลการศึกษาแนวทางการบริหาร จากผู้ทรงคุณวุฒิ	สรุป
ด้าน โดยยึดหลักความมีมาตรฐาน ประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และความเป็น เลิศ			4. หลักการมีส่วนร่วม: มีการเปิดโอกาสให้ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชนมีส่วนร่วมในกระบวนการบริหารจัดการโรงเรียน เช่น การจัดตั้งคณะกรรมการบริหารโรงเรียน การจัดประชุมผู้ปกครอง การจัดเวทีรับฟังความคิดเห็น 5. หลักการพัฒนาประสิทธิภาพงาน: การจัดให้คณะครูและบุคลากรเข้ารับการอบรม การศึกษาดูงาน เพื่อการพัฒนาความรู้และทักษะในงานที่รับผิดชอบ รวมทั้งมีการประเมินและรายงานผลการดำเนินงานเป็นระยะ เพื่อให้ทราบถึงความก้าวหน้าของงาน และสามารถนำไปปรับปรุงการดำเนินงานได้ เป็นการมุ่งเน้นการพัฒนาความรู้และทักษะของคณะครูและบุคลากร เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพงานของโรงเรียนอัสตดร์กียะห์อิสลามียะห์ จะช่วยให้คณะครูและบุคลากรมี

ผลการศึกษาข้อมูลจากเอกสาร	ผลการศึกษาสภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็น	ผลการศึกษาแนวทางการบริหาร จากผู้ทรงคุณวุฒิ	สรุป
			ความรู้และทักษะที่ทันสมัย สามารถ ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และ บรรลุเป้าหมายของโรงเรียนการจัด อบรม การศึกษาดูงาน

จากตารางที่ 3 พบว่าหลักการบริหารโรงเรียนของรูปแบบของการบริหารโรงเรียนเอกชนสามัญศาสนาอิสลามต้นแบบ กรณีศึกษา: โรงเรียนอัสตรอเกียะห์อิสลามียะห์ ประกอบด้วย 5 หลักการ ได้แก่ 1) หลักการเป็นผู้นำ 2) หลักการธรรมาภิบาล 3) หลักการความยุติธรรม 4) หลักการมีส่วนร่วม และ 5) หลักการพัฒนาประสิทธิภาพงาน

ตารางที่ 4 วัตถุประสงค์ของการบริหารโรงเรียนของรูปแบบของการบริหารโรงเรียนเอกชนสามัญศาสนาอิสลามต้นแบบ กรณีศึกษา: โรงเรียนอัสตดฺเกียะห์อิสลามียะห์

ผลการศึกษาข้อมูล จากเอกสาร	ผลการศึกษาสภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็น	ผลการศึกษาแนวทางการบริหาร จากผู้ทรงคุณวุฒิ	สรุป
1.เพื่อพัฒนานักเรียนให้เป็นคนดี มีคุณธรรม และมีความรู้คู่คุณธรรมตามหลักศาสนาอิสลาม 2.เพื่อส่งเสริมให้ครูมีศักยภาพในการจัดการเรียนรู้ โดยจัดให้มีการพัฒนาครูอย่างต่อเนื่องทั้งในด้านความรู้ ทักษะ และคุณธรรม จริยธรรม 3.เพื่อบริหารงานโดยใช้หลักธรรมาภิบาล โดยยึดหลักความโปร่งใส ซื่อสัตย์ สุจริต และยึดประโยชน์ของนักเรียนเป็นสำคัญ 4.เพื่อพัฒนาระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ โดยจัดให้มีโครงสร้างการบริหารที่ชัดเจน มีการวางแผนและติดตามประเมินผลอย่างเป็นระบบ	สภาพที่พึงประสงค์ รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่รูปแบบการบริหารแบบทางการ (= 4.82) ความต้องการจำเป็น รายการที่มีค่าดัชนีลำดับความต้องการจำเป็น (PNI) อันดับ 1 คือ รูปแบบการบริหารแบบทางการ (PNI =0.308)	ผู้เชี่ยวชาญทุกท่านเห็นด้วยกับแนวทางในการบริหารสถานศึกษาในประเด็น วัตถุประสงค์ของการบริหารโรงเรียนที่ผู้วิจัยนำเสนอ และได้ให้ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมในวัตถุประสงค์ควรกระชับและขยายข้อความแต่ละข้อดังนี้ - วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 พัฒนานักเรียนให้เป็นคนดี มีคุณธรรม และมีความรู้คู่คุณธรรมตามหลักศาสนาอิสลาม เช่นหลักศรัทธา (อะกีดะฮ์) ความเชื่อที่ถูกต้องและมั่นคงในหลักการของศาสนาอิสลาม หลักปฏิบัติ (อิบาดะฮ์) การปฏิบัติต่างๆ ที่ชาวมุสลิมต้องปฏิบัติเพื่อแสดงความเคารพและความศรัทธาต่อพระเจ้า	1.เพื่อพัฒนานักเรียนให้เป็นคนดี มีคุณธรรม และมีความรู้คู่คุณธรรมตามหลักศาสนาอิสลาม เช่นหลักศรัทธา (อะกีดะฮ์) ความเชื่อที่ถูกต้องและมั่นคงในหลักการของศาสนาอิสลาม หลักปฏิบัติ (อิบาดะฮ์) การปฏิบัติต่างๆ ที่ชาวมุสลิมต้องปฏิบัติเพื่อแสดงความเคารพและความศรัทธาต่อพระเจ้า 2. ส่งเสริมและพัฒนาครูให้มีศักยภาพในการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง 3. บริหารงานโดยใช้ธรรมาภิบาล ร่วมกับการสร้างการมีส่วนร่วมกับชุมชน และองค์กรที่เกี่ยวข้อง 4. พัฒนาระบบและโครงสร้างการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ

ผลการศึกษาข้อมูล จากเอกสาร	ผลการศึกษาสภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็น	ผลการศึกษาแนวทางการบริหาร จากผู้ทรงคุณวุฒิ	สรุป
		- วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ส่งเสริมและพัฒนาครูให้มีศักยภาพในการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง - วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 บริหารงานโดยใช้ธรรมาภิบาลร่วมกับการมีส่วนร่วมกับชุมชน และองค์กรที่เกี่ยวข้อง - วัตถุประสงค์ข้อที่ 4 พัฒนาระบบและโครงสร้างการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ	

จากตารางที่ 4 พบว่าวัตถุประสงค์ของการบริหารโรงเรียนของรูปแบบของการบริหารโรงเรียนเอกชนสามัญศาสนาอิสลามต้นแบบ กรณีศึกษา: โรงเรียนอัสตังเกียะห์อิสลามียะห์ ประกอบด้วย 4 ข้อ ดังนี้

1. เพื่อพัฒนานักเรียนให้เป็นคนดี มีคุณธรรม และมีความรู้คู่คุณธรรมตามหลักศาสนาอิสลาม เช่นหลักศรัทธา (อะกีดะฮ์) ความเชื่อที่ถูกต้องและมั่นคงในหลักการของศาสนาอิสลาม หลักปฏิบัติ (อิบาดะฮ์) การปฏิบัติต่างๆ ที่ชาวมุสลิมต้องปฏิบัติเพื่อแสดงความเคารพและความศรัทธาต่อพระเจ้า
2. เพื่อส่งเสริมและพัฒนาครูให้มีศักยภาพในการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

3. เพื่อบริหารงานโดยใช้ธรรมภิบาลร่วมกับการสร้างการมีส่วนร่วมกับชุมชน และองค์กรที่เกี่ยวข้อง
4. เพื่อพัฒนาระบบและโครงสร้างการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ

ตารางที่ 5 องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารโรงเรียนเอกชนสามัญศาสนาอิสลามต้นแบบ กรณีศึกษา: โรงเรียนอัสตดริยะห์อิสลามียะห์

ผลการศึกษาข้อมูล จากเอกสาร	ผลการศึกษาสภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็น	ผลการศึกษาแนวทางการบริหารจาก ผู้ทรงคุณวุฒิ	สรุป
1. ระดับที่เป้าประสงค์ถูกกำหนด (Level at which goals are determined)			
1. กำหนดวิสัยทัศน์ปรัชญาและพันธกิจ ทำการกำหนดวิสัยทัศน์ปรัชญาและพันธกิจของโรงเรียนอย่างชัดเจน และสร้างการเข้าใจเกี่ยวกับเป้าประสงค์ของโรงเรียนและโครงสร้างการบริหารโรงเรียนอัสตดริยะห์อิสลามียะห์	สภาพที่พึงประสงค์ มีการกำหนดเป้าประสงค์ของโรงเรียน ในระดับโรงเรียน ความต้องการจำเป็น มีการกำหนดเป้าประสงค์ของโรงเรียน ในระดับโรงเรียน	1. เห็นด้วย และควรนำข้อความสำคัญของการศึกษาผนวกเข้าไปในระดับการกำหนดเป้าประสงค์ของผลการศึกษจากเอกสาร	1. การกำหนดเป้าประสงค์ในระดับโรงเรียนที่ได้รับความเห็นชอบจากบุคลากรทุกคน มีการกำหนดเป้าประสงค์ วิสัยทัศน์ ปรัชญา และโครงสร้างการบริหารของโรงเรียนอัสตดริยะห์อิสลามียะห์
2. กระบวนการกำหนดเป้าประสงค์ (Process by which goals are determined)			
2. ผู้บริหารโรงเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษาร่วมกันวางแผนและกำหนดกลยุทธ์ของการบริหารโรงเรียนโดยการมีส่วนร่วมของผู้ส่วนได้ส่วนเสีย	สภาพที่พึงประสงค์ รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ เป้าประสงค์ของโรงเรียน กำหนดโดยผู้บริหารโรงเรียน ความต้องการจำเป็น รายการที่มีค่าดัชนีลำดับความต้องการจำเป็น	2. เห็นด้วย โดยยึดการกำหนดเป้าประสงค์ของผลการศึกษาเป็นหลัก และเพิ่มผู้มีส่วนได้เสียเข้าไปในข้อความ	2. เป้าประสงค์ของโรงเรียนอัสตดริยะห์อิสลามียะห์ ถูกกำหนดโดยผู้บริหาร โดยยึดเป้าประสงค์จากโรงเรียนอัสตดริยะห์อิสลามียะห์ ในการกำหนด ทั้งนี้ต้องผ่านความ

	อันดับ 1 คือ เป้าประสงค์ของโรงเรียน กำหนดโดยผู้บริหารโรงเรียน		เห็นชอบจากคณะครู และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (คณะกรรมการสถานศึกษา)
3.ความสัมพันธ์ระหว่างเป้าประสงค์กับการตัดสินใจ (Relationship between goals and decisions)			
3. การตัดสินใจใด ๆ ควรสอดคล้องกับการบรรลุเป้าประสงค์ที่ตั้งไว้ โดยนำมติของผู้บริหาร คณะครู นักเรียน หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย นำมาใช้เป็นข้อมูลสำคัญในการประกอบการตัดสินใจ	สภาพที่พึงประสงค์ รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ตัดสินใจโดยยึดเป้าประสงค์ของโรงเรียน ความต้องการจำเป็น รายการที่มีค่าดัชนีลำดับความต้องการจำเป็นอันดับ 1 คือ ตัดสินใจโดยยึดเป้าประสงค์ของโรงเรียน	3. เห็นด้วย และควรกำหนดความสัมพันธ์ระหว่างเป้าประสงค์กับการตัดสินใจให้ชัดเจน	3. การตัดสินใจจะต้องเป็นไปตามเป้าประสงค์ของโรงเรียนอัตรกียะห์อิสลามียะห์เป็นหลักโดยนำมติของผู้บริหาร คณะครู นักเรียน หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย นำมาใช้เป็นข้อมูลสำคัญในการประกอบการตัดสินใจ
4.ลักษณะของกระบวนการตัดสินใจ (Nature of decision Process)			
4. การจัดสรรทรัพยากร เป็นการกำหนดทรัพยากรที่จำเป็นในการปฏิบัติงาน ตามแผนกลยุทธ์ที่กำหนดไว้	สภาพที่พึงประสงค์ รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ กระบวนการตัดสินใจในการบริหารโรงเรียน คือ ใช้เหตุผลและยึดกฎระเบียบเป็นหลัก ความต้องการจำเป็น รายการที่มีค่าดัชนีลำดับความต้องการจำเป็นอันดับ 1 คือ กระบวนการตัดสินใจในการบริหารโรงเรียน คือ ใช้เหตุผลและยึดกฎระเบียบเป็นหลัก	4. เห็นด้วย และควรยึดประโยชน์นักเรียนเป็นหลัก	4. กระบวนการตัดสินใจของผู้บริหารในการบริหารโรงเรียน คือ ใช้เหตุผลและยึดกฎระเบียบเป็นหลัก ใช้วิธีการที่สมเหตุผลภายในกรอบค่านิยมของโรงเรียนอัตรกียะห์อิสลามียะห์ โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นกับนักเรียนเป็นหลัก

5.ลักษณะของโครงสร้าง (Nature of structure)			
5. การสร้างระบบการประเมินและติดตาม การบริหารโรงเรียนอัตรกีเยห์อิสลามียะห์ควรจัดระบบการประเมินการเรียนรู้ของนักเรียนและการติดตามความคืบหน้าของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อปรับปรุงกระบวนการการเรียนรู้ตามผลการประเมิน	สภาพที่พึงประสงค์ รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ โครงสร้างการบริหารโรงเรียนเป็น แบบลำดับชั้นในแนวดิ่งที่ผู้บริหารเป็นผู้สั่งการ ความต้องการจำเป็น รายการที่มีค่าดัชนีลำดับความต้องการจำเป็นอันดับ 1 คือ โครงสร้างการบริหารโรงเรียนเป็น แบบลำดับชั้นในแนวดิ่งที่ผู้บริหารเป็นผู้สั่งการ	5. เห็นด้วย และควรให้ผู้บริหารโรงเรียนอัตรกีเยห์อิสลามียะห์ มีการสั่งการแบบแนวดิ่งที่ผู้บริหารเป็นผู้สั่งการ เพื่อที่จะได้ทำงานได้อย่างรวดเร็วขึ้น	5. โครงสร้างการบริหารโรงเรียนอัตรกีเยห์อิสลามียะห์เป็นแบบลำดับชั้นในแนวดิ่งที่ผู้บริหารเป็นผู้สั่งการ โดยการแบ่งแต่ละฝ่ายงานให้อย่างชัดเจน โดยแต่ละฝ่ายงานมีหัวหน้าเป็นผู้รับผิดชอบหลัก จะทำงานเพื่อบรรลุเป้าหมายขององค์กร ภายใต้อำนาจหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากผู้บริหาร
6.การเชื่อมโยงกับสภาพแวดล้อม (Links with environment)			
6. การสร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วมและองค์กรทางการศึกษาของโรงเรียนสอนศาสนาอิสลามควบคู่รายวิชาสามัญอาศัยความสัมพันธ์อันดีกับผู้ปกครอง ชุมชนและสังคมที่เกี่ยวข้อง	สภาพที่พึงประสงค์ รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ การเชื่อมโยงกับภายนอกของโรงเรียน เป็นไปในระบบปิด หรือระบบเปิดขึ้นอยู่กับผู้บริหาร ความต้องการจำเป็น รายการที่มีค่าดัชนีลำดับความต้องการจำเป็นอันดับ 1 การเชื่อมโยงกับภายนอกของโรงเรียน เป็นไปในระบบปิดหรือระบบเปิดขึ้นอยู่กับผู้บริหาร	6. เห็นด้วย และควรยึดผลการศึกษเป็นหลัก	6. การเชื่อมโยงกับภายนอกของโรงเรียน เป็นไปในระบบปิด หรือระบบเปิดขึ้นอยู่กับผู้บริหาร การสร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วม และองค์กรทางการศึกษาของโรงเรียนอัตรกีเยห์อิสลามียะห์ใช้ความร่วมมือผ่านความสัมพันธ์อันดีกับ ผู้ปกครอง ชุมชนและสังคมที่เกี่ยวข้องกับวิถีอิสลาม

7.แบบของภาวะผู้นำ (Style of leadership)			
7. แบบภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนอัสตดฺรียะห์อิสลามียะห์ มีการปรับตัวและพัฒนา ซึ่งโรงเรียนควรเป็นกระบวนการที่ต้องปรับตัวและพัฒนาตลอดเวลา	สภาพที่พึงประสงค์ รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ แบบภาวะผู้นำของผู้บริหารเป็นแบบ ผู้บริหารเป็นผู้กำหนดเป้าประสงค์ และริเริ่มนโยบาย ความต้องการจำเป็น รายการที่มีค่าดัชนีลำดับความต้องการจำเป็นอันดับ 1 คือ แบบภาวะผู้นำของผู้บริหารเป็นแบบ ผู้บริหารเป็นผู้กำหนดเป้าประสงค์ และริเริ่มนโยบาย	7. เห็นด้วย และควรยึดผลการศึกษาเป็นหลัก	7. ผู้บริหารเป็นแบบภาวะผู้นำของผู้บริหาร ผู้บริหารเป็นผู้กำหนดเป้าประสงค์ และริเริ่มนโยบาย ของโรงเรียนอัสตดฺรียะห์อิสลามียะห์ ที่เป็นกระบวนการปรับตัว และพัฒนาตลอดเวลา
8. ภาวะผู้นำที่เกี่ยวข้อง (Related leadership model)			
8. แบบภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนอัสตดฺรียะห์อิสลามียะห์ มีการบริหารจัดการศึกษาโดยให้ความสำคัญต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร และมีความยืดหยุ่นในการบริหารจัดการศึกษาตามสภาพและบริบทของโรงเรียน	สภาพที่พึงประสงค์ รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ภาวะผู้นำที่เกี่ยวข้องของผู้บริหารโรงเรียน คือ ภาวะผู้นำเชิงจัดการ ความต้องการจำเป็น รายการที่มีค่าดัชนีลำดับความต้องการจำเป็นอันดับ 1 คือ ภาวะผู้นำที่เกี่ยวข้องของผู้บริหารโรงเรียน คือ ภาวะผู้นำเชิงจัดการ	8. เห็นด้วย และควรยึดผลการศึกษาเป็นหลัก	8. รูปแบบภาวะผู้นำที่เกี่ยวข้องของโรงเรียนอัสตดฺรียะห์อิสลามียะห์ ผู้บริหาร คือ ภาวะผู้นำเชิงจัดการ

จากตารางที่ 5 พบว่าลักษณะสำคัญของรูปแบบของการบริหารโรงเรียนเอกชนสามัญศาสนาอิสลามต้นแบบ กรณีศึกษา: โรงเรียนอัสตรากียะห์อิสลามียะห์ มีรายละเอียดตามองค์ประกอบของรูปแบบ ดังนี้

1. ระดับที่เป้าประสงค์ถูกกำหนดในการบริหารโรงเรียน การกำหนดเป้าประสงค์ในระดับโรงเรียนที่ได้รับความเห็นชอบจากบุคลากรทุกคนมีการกำหนดเป้าประสงค์ วิสัยทัศน์ ปรัชญา และโครงสร้างการบริหารของโรงเรียนอัสตรากียะห์อิสลามียะห์
2. เป้าประสงค์ของโรงเรียน ถูกกำหนดโดยผู้บริหาร โดยยึดเป้าประสงค์จากโรงเรียนอัสตรากียะห์อิสลามียะห์ ในการกำหนด ทั้งนี้ต้องผ่านความเห็นชอบจากคณะครู และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (คณะกรรมการสถานศึกษา)
3. ความสัมพันธ์ระหว่างเป้าประสงค์และการตัดสินใจในการบริหารโรงเรียน การตัดสินใจจะต้องเป็นไปตามเป้าประสงค์ของโรงเรียนอัสตรากียะห์อิสลามียะห์เป็นหลักโดยนำมติของผู้บริหาร คณะครู นักเรียน หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย นำมาใช้เป็นข้อมูลสำคัญในการประกอบการตัดสินใจ
4. ลักษณะของกระบวนการตัดสินใจในการบริหารโรงเรียน กระบวนการตัดสินใจของผู้บริหารในการบริหารโรงเรียน คือ ใช้เหตุผลและยึดกฎระเบียบเป็นหลัก ใช้วิธีการที่สมเหตุผลภายในกรอบค่านิยมของโรงเรียนอัสตรากียะห์อิสลามียะห์ โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นกับนักเรียนเป็นหลัก
5. ลักษณะของโครงสร้างในการบริหารโรงเรียน โครงสร้างการบริหารโรงเรียนอัสตรากียะห์อิสลามียะห์เป็นแบบลำดับชั้นในแนวดิ่งที่ผู้บริหารเป็นผู้สั่งการ โดยการแบ่งแต่ละฝ่ายงานให้อย่างชัดเจน โดยแต่ละฝ่ายงานมีหัวหน้าเป็นผู้รับผิดชอบหลัก จะทำงานเพื่อบรรลุเป้าหมายขององค์กร ภายใต้อำนาจหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากผู้บริหาร
6. ความเชื่อมโยงกับสภาพแวดล้อมในการบริหารโรงเรียน การเชื่อมโยงกับภายนอกของโรงเรียน เป็นไปในระบบปิด หรือระบบเปิดขึ้นอยู่กับผู้บริหาร การสร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วม และองค์กรทางการศึกษาของโรงเรียนอัสตรากียะห์อิสลามียะห์ใช้ความร่วมมือผ่านความสัมพันธ์อันดีกับ ผู้ปกครอง ชุมชนและสังคมที่เกี่ยวข้องกับวิถีอิสลาม
7. ลักษณะของผู้นำในการบริหารโรงเรียน ผู้บริหารเป็นแบบภาวะผู้นำของผู้บริหาร ผู้บริหารเป็นผู้กำหนดเป้าประสงค์ และริเริ่มนโยบาย ของโรงเรียนอัสตรากียะห์อิสลามียะห์ ที่เป็นกระบวนการปรับตัว และพัฒนาตลอดเวลา
8. แบบของภาวะผู้นำที่เกี่ยวข้องในการบริหารโรงเรียน อัสตรากียะห์อิสลามียะห์ ผู้บริหาร คือ ภาวะผู้นำเชิงจัดการ

ตอนที่ 3 ผลการประเมินรูปแบบการบริหารโรงเรียนเอกเอกชนสามัญศาสนาอิสลามต้นแบบ กรณีศึกษา: โรงเรียนอัสตดกรียะห์อิสลามียะห์

โดยผู้วิจัยได้สร้างรูปแบบ ดังนี้

1. ชื่อรูปแบบการบริหารโรงเรียน

“รูปแบบการบริหารแบบทางการ สำหรับการบริหารโรงเรียนเอกเอกชนสามัญศาสนาอิสลามต้นแบบ กรณีศึกษา: โรงเรียนอัสตดกรียะห์อิสลามียะห์”

2. หลักการบริหารโรงเรียน

2.1 หลักการเป็นผู้นำ : โรงเรียนอัสตดกรียะห์อิสลามียะห์ ผู้บริหารมีความเข้าใจเกี่ยวกับบริบทและวัฒนธรรมของชุมชนท้องถิ่น มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกลและสามารถมองการณ์ไกล เพื่อนำพาโรงเรียนไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนต่อไป

2.2 หลักการธรรมาภิบาล : โรงเรียนมีการยึดมั่นในกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการด้วยความโปร่งใสและตรวจสอบได้ ใช้จ่ายงบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ และยึดมั่นในคุณธรรมจริยธรรม

2.3 หลักการความยุติธรรม : โรงเรียนควรปฏิบัติต่อทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องอย่างเท่าเทียมและเป็นธรรม เช่น การให้โอกาสครูทุกคนในการพัฒนาตนเอง การให้โอกาสนักเรียนทุกคนได้รับการศึกษาอย่างเท่าเทียมกัน

2.4 หลักการมีส่วนร่วม : มีการเปิดโอกาสให้ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชนมีส่วนร่วมในกระบวนการบริหารจัดการโรงเรียน เช่น การจัดตั้งคณะกรรมการบริหารโรงเรียน การจัดประชุมผู้ปกครอง การจัดเวทีรับฟังความคิดเห็น

2.5 หลักการพัฒนาประสิทธิภาพงาน: การจัดให้คณะครูและบุคลากรเข้ารับการอบรม การศึกษาดูงาน เพื่อการพัฒนาความรู้และทักษะในงานที่ได้รับมอบหมาย รวมทั้งมีการประเมินและรายงานผลการดำเนินงานเป็นระยะ เพื่อให้ทราบถึงความก้าวหน้าของงาน และสามารถนำไปปรับปรุงการดำเนินงานได้ เป็นการมุ่งเน้นการพัฒนาความรู้และทักษะของคณะครูและบุคลากร เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพงานของโรงเรียนอัสตดกรียะห์อิสลามียะห์ จะช่วยให้คณะครูและบุคลากรมีความรู้และทักษะที่ทันสมัย สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และบรรลุเป้าหมายของโรงเรียนการจัดอบรม การศึกษาดูงาน

3. วัตถุประสงค์ของการบริหารโรงเรียน

3.1 เพื่อพัฒนานักเรียนให้เป็นคนดี มีคุณธรรม และมีความรู้คู่คุณธรรมตามหลักศาสนาอิสลาม เช่นหลักศรัทธา (อะกีดะฮ์) ความเชื่อที่ถูกต้องและมั่นคงในหลักการของศาสนาอิสลาม หลักปฏิบัติ (อิบาดะฮ์) การปฏิบัติต่างๆ ที่ชาวมุสลิมต้องปฏิบัติเพื่อแสดงความเคารพและความศรัทธาต่อพระเจ้า

3.2 เพื่อส่งเสริมและพัฒนาครูให้มีศักยภาพในการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

3.3 เพื่อบริหารงานโดยใช้ธรรมาภิบาลร่วมกับการสร้างการมีส่วนร่วมกับชุมชน และองค์กรที่เกี่ยวข้อง

3.4 เพื่อพัฒนาระบบและโครงสร้างการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ

4. องค์ประกอบของการบริหารโรงเรียน

4.1 ระดับที่เป้าประสงค์ถูกกำหนดในการบริหารโรงเรียน การกำหนดเป้าประสงค์ในระดับโรงเรียนที่ได้รับความเห็นชอบจากบุคลากรทุกคนมีการกำหนดเป้าประสงค์ วิสัยทัศน์ ปรัชญา และโครงสร้างการบริหารของโรงเรียนอัสตดกรียะห์อิสลามียะห์

4.2 เป้าประสงค์ของโรงเรียน ถูกกำหนดโดยผู้บริหาร โดยยึดเป้าประสงค์จากโรงเรียน อัตตริกีเยห์อิสลามียะห์ ในการกำหนด ทั้งนี้ต้องผ่านความเห็นชอบจากคณะครู และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (คณะกรรมการสถานศึกษา)

4.3 ความสัมพันธ์ระหว่างเป้าประสงค์และการตัดสินใจในการบริหารโรงเรียน การตัดสินใจ จะต้องเป็นไปตามเป้าประสงค์ของโรงเรียนอัตตริกีเยห์อิสลามียะห์เป็นหลักโดยนำมติของผู้บริหาร คณะครู นักเรียน หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย นำมาใช้เป็นข้อมูลสำคัญในการประกอบการตัดสินใจ

4.4 ลักษณะของกระบวนการตัดสินใจในการบริหารโรงเรียน กระบวนการตัดสินใจของผู้บริหารในการบริหารโรงเรียน คือ ใช้เหตุผลและยึดกฎระเบียบเป็นหลัก ใช้วิธีการที่สมเหตุผลภายในกรอบ ค่านิยมของโรงเรียนอัตตริกีเยห์อิสลามียะห์ โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นกับนักเรียนเป็นหลัก

4.5 ลักษณะของโครงสร้างในการบริหารโรงเรียน โครงสร้างการบริหารโรงเรียนอัตตริกีเยห์อิสลามียะห์เป็นแบบลำดับชั้นในแนวดิ่งที่ผู้บริหารเป็นผู้สั่งการ โดยการแบ่งแต่ละฝ่ายงานให้อย่างชัดเจน โดยแต่ละฝ่ายงานมีหัวหน้าเป็นผู้รับผิดชอบหลัก จะทำงานเพื่อบรรลุเป้าหมายขององค์กร ภายใต้อำนาจหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากผู้บริหาร

4.6 ความเชื่อมโยงกับสภาพแวดล้อมในการบริหารโรงเรียน การเชื่อมโยงกับภายนอกของโรงเรียน เป็นไปในระบบปิด หรือระบบเปิดขึ้นอยู่กับผู้บริหาร การสร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วม และองค์กรทางการศึกษาของโรงเรียนอัตตริกีเยห์อิสลามียะห์ใช้ความร่วมมือผ่านความสัมพันธ์อันดีกับ ผู้ปกครอง ชุมชน และสังคมที่เกี่ยวข้องกับวิถีอิสลาม

4.7 ลักษณะของผู้ดำเนินการบริหารโรงเรียน ผู้บริหารเป็นแบบภาวะผู้นำของผู้บริหาร ผู้บริหารเป็นผู้กำหนดเป้าประสงค์ และริเริ่มนโยบาย ของโรงเรียนอัตตริกีเยห์อิสลามียะห์ ที่เป็นกระบวนการปรับตัว และพัฒนาตลอดเวลา

4.8 แบบของภาวะผู้นำที่เกี่ยวข้องในการบริหารโรงเรียน อัตตริกีเยห์อิสลามียะห์ ผู้บริหาร คือ ภาวะผู้นำเชิงจัดการ

ตอนที่ 3 ผลการประเมินรูปแบบการประเมินประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียนเอกชน
โรงเรียนเอกชนสามัญศาสนาอิสลามต้นแบบ กรณีศึกษา: โรงเรียนอัตตริกีเยห์อิสลามียะห์

สรุปผลการศึกษา

1. สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนเอกชนสามัญศาสนาอิสลามต้นแบบ กรณีศึกษา: โรงเรียนอัตตริกีเยห์อิสลามียะห์ พบว่า

1.1 แนวคิดและหลักการของรูปแบบการบริหารโรงเรียน

สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของแนวคิดและหลักการ ในการบริหารโรงเรียนเอกชนสามัญศาสนาอิสลามต้นแบบ กรณีศึกษา: โรงเรียนอัตตริกีเยห์อิสลามียะห์ ในภาพรวมเป็นการบริหารในรูปแบบทางการ ทั้งนี้สอดคล้องกับแนวคิดและหลักการ แนวคิดรูปแบบการบริหารจัดการทางการศึกษา (Model of Educational Leadership and Management) ของ Tony Bush (2003, p. 37-59) ที่ได้กล่าวสรุปว่า การบริหารโรงเรียนเอกชนขนาดใหญ่ ส่วนใหญ่เหมาะกับรูปแบบการบริหารแบบทางการ เนื่องจากเป็นรูปแบบการบริหารตามแบบแผนราชการในแนวดิ่ง ใช้การสั่งงานจากบนลงล่าง ผู้บริหารเป็นผู้มีอำนาจสั่งการสูงสุดตามกฎหมายกำหนดที่ได้มาพร้อมกับตำแหน่ง ผู้บริหารมีอำนาจในการกำหนดเป้าประสงค์และริเริ่มนโยบายโรงเรียน และเป็นตัวแทนของโรงเรียนที่ต้องรับผิดชอบต่อหน่วยงานต้นสังกัด ทั้งนี้การบริหารแบบ

ราชการเน้นการกำหนดบทบาทหน้าที่และจัดแบ่งภาระงานในสายบังคับบัญชาที่ชัดเจนเป็นระบบ ถูกต้องตามระเบียบข้อบังคับทางราชการ รวมทั้งต้องปฏิบัติงานในกรอบบรรทัดฐานและเป้าประสงค์ร่วมของโรงเรียน นอกจากนี้ โรงเรียนที่บริหารในรูปแบบทางการบุคลากรของโรงเรียนส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับมุมมองที่เป็นทางการ ที่หน่วยงานต้นสังกัดกำหนดให้ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ เซียง เป็ก (2557) ที่ได้ศึกษาการพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนสองระบบสำหรับราชอาณาจักรกัมพูชา ผลการวิจัยสรุปว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารโรงเรียน สองระบบ คือ การบริหารในรูปแบบทางการ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ รอสินี อาแว (2561) ที่ได้ศึกษาการสังเคราะห์รูปแบบการบริหารโรงเรียนเอกสามัญศาสนาอิสลามในภาคใต้ของประเทศไทย ผลการวิจัย สรุปว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารโรงเรียนเอกสามัญศาสนาอิสลามในภาคใต้ของประเทศไทย คือ การบริหารในรูปแบบทางการส่วนความต้องการจำเป็นของแนวคิดและหลักการในการบริหารโรงเรียนเอกชนสามัญศาสนาอิสลามต้นแบบ กรณีศึกษา: โรงเรียนอัสตรอทรีเยห์อิสลามียะห์ ในภาพรวมรายการที่มีค่าดัชนีลำดับความต้องการจำเป็นสูงสุด เป็นการบริหารในรูปแบบวัฒนธรรม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดและหลักการ แนวคิดรูปแบบการบริหารจัดการทางการศึกษา (Model of Educational Leadership and Management) ของ Tony Bush (2003, p. 163-164) ที่ได้กล่าวสรุปว่า การบริหารโรงเรียนในรูปแบบวัฒนธรรม รูปแบบการบริหารแบบวัฒนธรรมเป็นรูปแบบที่ให้ความสำคัญกับมุมมองที่ไม่เป็นทางการขององค์การมากกว่าองค์ประกอบหลัก ๆ ขององค์การ เช่น ค่านิยมความเชื่ออุดมคติและบรรทัดฐานของบุคลากรแต่ละคนในองค์การ ซึ่งสิ่งเหล่านี้มีอิทธิพลต่อความประพฤติและความคิดเห็นของแต่ละคนที่เป็นสมาชิกขององค์การ รูปแบบวัฒนธรรมได้รับความสนใจในการนำไปใช้ในการบริหารโรงเรียน เนื่องจากรูปแบบนี้ให้ความสำคัญในเรื่องนามธรรมและของค่านิยมและทัศนคติของบุคลากรรวมทั้งช่วยสร้างความสนใจในการบริหารองค์การ ซึ่งปัจจุบันนี้การบริหารแบบกระจายอำนาจและการบริหารแบบพึ่งพาตนเองได้กลายเป็นวัฒนธรรมการบริหารโรงเรียน ทั้งนี้ในมุมมองของโรงเรียนเอกชนสามัญศาสนาอิสลามต้นแบบ กรณีศึกษา: โรงเรียนอัสตรอทรีเยห์อิสลามียะห์ คือการเน้นไปที่ค่านิยม ซึ่งสอดคล้องกับ สันวิษ แก้วมี (2561, 23) กำหนดไว้ว่า ค่านิยมของโรงเรียน เพื่อให้ค่านิยมของโรงเรียนสอดคล้องกับวิสัยทัศน์และพันธกิจของโรงเรียน และเพื่อให้บุคลากรในโรงเรียนสามารถยึดถือค่านิยมของโรงเรียนร่วมกันได้

1.2 องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารโรงเรียน

สภาพปัจจุบันในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายการพบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ธรรมชาติของโครงสร้าง สภาพพึงประสงค์ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายการพบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ระดับธรรมชาติของโครงสร้าง และความต้องการจำเป็นในภาพรวม รายการที่มีค่าดัชนีลำดับความต้องการจำเป็น อันดับ 1 คือ ธรรมชาติของโครงสร้าง เนื่องจากโรงเรียนเอกชนสามัญศาสนาอิสลามต้นแบบ กรณีศึกษา: โรงเรียนอัสตรอทรีเยห์อิสลามียะห์ เป็นโรงเรียนเอกชนสอนสามัญศาสนาขนาดใหญ่ จึงใช้กฎระเบียบและนโยบายภายในที่กำหนดขึ้นเอง ในการบริหารโรงเรียน จึงเหมาะสมกับรูปแบบการบริหารแบบทางการ เนื่องจากกลุ่มโรงเรียนเอกชนสามัญศาสนาอิสลามต้นแบบ กรณีศึกษา: โรงเรียนอัสตรอทรีเยห์อิสลามียะห์ ถือเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ ที่มีบุคลากรจำนวนมาก จำเป็นต้องมีระบบการบริหารที่รัดกุม มีโครงสร้างการบริหารที่ชัดเจนแบ่งตามอำนาจหน้าที่ของแต่ละตำแหน่ง เพื่อให้การดำเนินงานของโรงเรียนเป็นไปอย่างราบรื่นและเป็นไปตามเป้าประสงค์ที่ผู้บริหารกำหนดไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สรช แก้วคำฟู (2563, น. 112) ที่ได้ศึกษาเรื่อง รูปแบบการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนยอตนิม ในเขตภาคเหนือตอนบน ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบัน สภาพพึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับองค์ประกอบของรูปแบบของการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนยอตนิมในเขต

ภาคเหนือตอนบน พบว่า สภาพปัจจุบันในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายการพบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ระดับของการกำหนดเป้าประสงค์ รองลงมา ได้แก่ ลักษณะของโครงสร้าง สภาพพึงประสงค์เกี่ยวกับองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนยอคนิยมในเขตภาคเหนือตอนบนในภาพรวม พบว่า ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายการพบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ระดับของการกำหนดเป้าประสงค์ ความต้องการจำเป็นในภาพรวม รายการที่มีค่าดัชนีลำดับความต้องการจำเป็น อันดับ 1 คือ แบบของภาวะผู้นำ อันดับ 2 คือ กระบวนการกำหนดเป้าประสงค์

2. รูปแบบการบริหารโรงเรียนเอกชนสามัญศาสนาอิสลามต้นแบบ กรณีศึกษา: โรงเรียนอัสตรียะห์อิสลามียะห์

2.1 ชื่อรูปแบบและหลักการบริหารโรงเรียน

รูปแบบการบริหารสถานศึกษาดังกล่าวมีชื่อรูปแบบการบริหารโรงเรียนว่า รูปแบบการบริหารแบบทางการ สำหรับการบริหารโรงเรียนเอกชนสามัญศาสนาอิสลามต้นแบบ กรณีศึกษา: โรงเรียนอัสตรียะห์อิสลามียะห์ ซึ่งมีที่มาจากผลการศึกษาเอกสาร อันประกอบด้วย หลักการบริหารโรงเรียน 6 หลักการ ได้แก่ หลักการเป็นผู้นำ, หลักการธรรมาภิบาล, หลักการความยุติธรรม, หลักการมีส่วนร่วม และ หลักการคุณภาพ ผนวกกับสภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นในการบริหารโรงเรียนที่เป็นรูปแบบทางการ ซึ่งสอดคล้องกับ วรฤต เกื่อนทอง (2563, น. 1-20.) ที่ได้ระบุว่า การบริหารโรงเรียนอัสตรียะห์อิสลามียะห์เป็นงานที่มีความท้าทายและต้องใช้ทักษะและความสามารถหลายด้าน ผู้บริหารโรงเรียนจึงต้องมีหลักการบริหารที่ชัดเจนและสามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นแนวทางในการบริหารโรงเรียน ดังนี้ หลักการเป็นผู้นำ, หลักการธรรมาภิบาล, หลักการความยุติธรรม, หลักการมีส่วนร่วม และ หลักการคุณภาพ

2.2 วัตถุประสงค์ของการบริหารโรงเรียน

วัตถุประสงค์ของการบริหารโรงเรียน ผู้วิจัยสังเคราะห์จากผลการศึกษาเอกสาร ผนวกกับการศึกษาสภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียน ดังกล่าว พบว่า วัตถุประสงค์ของการบริหารโรงเรียนเป็นรูปแบบทางการ ทำให้ผู้ทรงคุณวุฒิแต่ละท่านจึงให้ข้อเสนอว่า จะต้องผสานข้อความที่แสดงถึงการบริหารสถานศึกษาในรูปแบบทางการ ให้เข้ากับวัตถุประสงค์ของการบริหารโรงเรียน โดยการใช้ภาษาที่แยบยล และกระชับคำ ส่งผลให้ได้วัตถุประสงค์ของการบริหารโรงเรียน 4 ข้อ ได้แก่ 1. เพื่อพัฒนานักเรียนให้เป็นคนดี มีคุณธรรม และมีความรู้คู่คุณธรรมตามหลักศาสนาอิสลาม 2. เพื่อส่งเสริมและพัฒนาครูให้มีศักยภาพในการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง 3. เพื่อบริหารงานโดยใช้ธรรมาภิบาลร่วมกับการส่วน 4. เพื่อพัฒนาระบบและโครงสร้างการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ วัตถุประสงค์ในการบริหารโรงเรียนจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการบริหารโรงเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ หากโรงเรียนมีการกำหนดวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน เหมาะสม และสอดคล้องกับนโยบายและเป้าหมาย จะช่วยให้การบริหารโรงเรียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ สอดคล้องกับ Bush (2003 : 37) ได้กล่าวถึง การบริหารโรงเรียนของรูปแบบทางการ มีวัตถุประสงค์ เป็น รูปแบบการบริหารที่มีระบบการทำงานแบบลำดับชั้น (Hierarchical System) มีโครงสร้างองค์การแบบแนวตั้ง ซึ่งผู้บริหารสามารถใช้อำนาจที่ถูกต้องตามกฎหมาย ในตำแหน่งหน้าที่ที่ตนเองรับผิดชอบภายในองค์การ รวมถึงการสนับสนุนส่งเสริมในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อจัดการให้ผู้ใต้บังคับบัญชาทำงานให้บรรลุเป้าประสงค์ที่ตั้งไว้ และมีความเข้าใจวัตถุประสงค์ของโรงเรียนเป็นอย่างดี

2.3 องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารโรงเรียน

ประกอบด้วย 8 องค์ประกอบ ดังนี้

1) ระดับที่เป้าประสงค์ถูกกำหนดในการบริหารโรงเรียน การกำหนดเป้าประสงค์ในระดับโรงเรียนที่ได้รับความเห็นชอบจากบุคลากรทุกคนมีการกำหนดเป้าประสงค์ วัตถุประสงค์ ปรัชญา และโครงสร้างการบริหารของโรงเรียนอัสตดกรียะห์อิสลามียะห์

2) เป้าประสงค์ของโรงเรียน ถูกกำหนดโดยผู้บริหาร โดยยึดเป้าประสงค์จากโรงเรียนอัสตดกรียะห์อิสลามียะห์ ในการกำหนด ทั้งนี้ต้องผ่านความเห็นชอบจากคณะครู และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (คณะกรรมการสถานศึกษา)

3) ความสัมพันธ์ระหว่างเป้าประสงค์และการตัดสินใจในการบริหารโรงเรียน การตัดสินใจจะต้องเป็นไปตามเป้าประสงค์ของโรงเรียนอัสตดกรียะห์อิสลามียะห์เป็นหลักโดยนำมติของผู้บริหาร คณะครู นักเรียน หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย นำมาใช้เป็นข้อมูลสำคัญในการประกอบการตัดสินใจ

4) ลักษณะของกระบวนการตัดสินใจในการบริหารโรงเรียน กระบวนการตัดสินใจของผู้บริหารในการบริหารโรงเรียน คือ ใช้เหตุผลและยึดกฎระเบียบเป็นหลัก ใช้วิธีการที่สมเหตุผลภายในกรอบค่านิยมของโรงเรียนอัสตดกรียะห์อิสลามียะห์ โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นกับนักเรียนเป็นหลัก

5) ลักษณะของโครงสร้างในการบริหารโรงเรียน โครงสร้างการบริหารโรงเรียนอัสตดกรียะห์อิสลามียะห์เป็นแบบลำดับชั้นในแนวดิ่งที่ผู้บริหารเป็นผู้สั่งการ โดยการแบ่งแต่ละฝ่ายงานให้อย่างชัดเจน โดยแต่ละฝ่ายงานมีหัวหน้าเป็นผู้รับผิดชอบหลัก จะทำงานเพื่อบรรลุเป้าหมายขององค์กร ภายใต้อำนาจหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากผู้บริหาร

6) ความเชื่อมโยงกับสภาพแวดล้อมในการบริหารโรงเรียน การเชื่อมโยงกับภายนอกของโรงเรียน เป็นไปในระบบปิด หรือระบบเปิดขึ้นอยู่กับผู้บริหาร การสร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วม และองค์กรทางการศึกษาของโรงเรียนอัสตดกรียะห์อิสลามียะห์ใช้ความร่วมมือผ่านความสัมพันธ์อันดีกับ ผู้ปกครอง ชุมชน และสังคมที่เกี่ยวข้องกับวิถีอิสลาม

7) ลักษณะของผู้นำในการบริหารโรงเรียน ผู้บริหารเป็นแบบภาวะผู้นำของผู้บริหาร ผู้บริหารเป็นผู้กำหนดเป้าประสงค์ และริเริ่มนโยบาย ของโรงเรียนอัสตดกรียะห์อิสลามียะห์ ที่เป็นกระบวนการปรับตัวและพัฒนาตลอดเวลา

8) แบบของภาวะผู้นำที่เกี่ยวข้องในการบริหารโรงเรียน อัสตดกรียะห์อิสลามียะห์ ผู้บริหาร คือ ภาวะผู้นำเชิงจัดการ

เนื่องจากองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารแบบทางการ สำหรับการบริหารโรงเรียนเอกเอกชนสามัญศาสนาอิสลามต้นแบบ กรณีศึกษา: โรงเรียนอัสตดกรียะห์อิสลามียะห์ ถือว่าเป็นรูปแบบการบริหารแบบราชการ (Bureaucratic Models) ซึ่งเน้นการจัดแบ่งภาระหน้าที่ตามลักษณะของงานและความรู้ความสามารถของผู้รับผิดชอบงาน เพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยรูปแบบราชการมีหลักการในการบริหารที่มีประสิทธิภาพ ดังนี้

1) เน้นความสำคัญของโครงสร้างการบริหารตามลำดับชั้น มีการเชื่อมโยงคำสั่งในตำแหน่งที่แตกต่างกันตามลำดับชั้น อาศัยอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายของผู้ที่ดำรงตำแหน่งสูงสุด โดยผู้บริหารองค์การก็จะต้องรับผิดชอบต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของผู้ใต้บังคับบัญชาด้วย

2) เน้นการกำหนดเป้าประสงค์ขององค์การโดยกลุ่มผู้บริหารในระดับสูงจะเป็นผู้ร่าง และให้การรับรองโดยไม่ต้องผ่านความเห็นชอบของผู้ใต้บังคับบัญชา

- 3) มีจัดตั้งฝ่ายบุคลากรโดยผู้ใต้บังคับบัญชาที่มีความเชี่ยวชาญในการงานเฉพาะด้าน
 - 4) การตัดสินใจและความประพฤติ จะถูกควบคุมโดยกฎระเบียบและข้อบังคับมากกว่าเกิดจากความมุ่งมั่นส่วนตัว เช่นโรงเรียนมีกฎระเบียบและข้อบังคับสำหรับควบคุมความประพฤติของนักเรียน และใช้คู่มือกฎระเบียบสำหรับบุคลากรเพื่อควบคุมความประพฤติของครู
 - 5) ไม่เน้นความสัมพันธ์ส่วนตัวระหว่างบุคลากร โดยใช้ความเป็นกลางเพื่อช่วยลดผลกระทบของความเป็นปัจเจกในการตัดสินใจ
 - 6) ใช้คุณธรรมในการสรรหา และพิจารณาความดีความชอบของบุคลากร การแต่งตั้งจะขึ้นกับวุฒิการศึกษาและประสบการณ์ การเลื่อนตำแหน่งจะขึ้นกับความเชี่ยวชาญที่แสดงให้เห็นในตำแหน่งปัจจุบันและตำแหน่งที่ผ่านมา
- สอดคล้องกับงานวิจัยของเซียง เป็ก (2557, น.123) ที่ได้ศึกษาการพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนสองระบบสำหรับราชอาณาจักรกัมพูชา ผลการวิจัยพบว่า ลักษณะสำคัญของการบริหารโรงเรียนสองระบบ จำแนกตามองค์ประกอบของการบริหาร 8 ด้าน ดังนี้
- 1) ระดับของการกำหนดเป้าประสงค์ คือ กำหนดขึ้นในระดับโรงเรียนและระดับหน่วยงานย่อยของโรงเรียนโดยผู้บริหารและบุคลากร
 - 2) กระบวนการกำหนดเป้าประสงค์ คือ กำหนดโดยผู้บริหารโรงเรียน แต่ต้องผ่านการเห็นชอบร่วมกันของบุคลากรทุกคนให้สอดคล้องกับค่านิยมของบุคลากรแต่ละคนในโรงเรียนด้วย
 - 3) ความสัมพันธ์ระหว่างเป้าประสงค์กับการตัดสินใจ คือ ยึดการเห็นชอบร่วมกันของบุคลากรทุกคนในโรงเรียน และยึดเป้าประสงค์ของโรงเรียนและหน่วยงานย่อยเป็นหลัก
 - 4) ธรรมชาติของกระบวนการตัดสินใจ คือ ใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกคนในโรงเรียนตามวิธีการที่สมเหตุสมผลภายใต้กรอบค่านิยมร่วมและกฎระเบียบข้อบังคับของโรงเรียน
 - 5) ธรรมชาติของโครงสร้าง คือ แบบลำดับชั้นในแนวดิ่งที่ผู้บริหารเป็นผู้สั่งการและให้ความสำคัญต่อผู้ร่วมงานในแนวราบ รวมทั้งเน้นวัฒนธรรมการปฏิบัติงานของโรงเรียน
 - 6) การเชื่อมโยงกับสภาพแวดล้อมภายนอก คือ ไม่ใช้วิธีการใดวิธีการหนึ่งที่ตายตัว เนื่องจากต้องผ่านกระบวนการตัดสินใจร่วมกันที่สอดคล้องกับค่านิยมและความเชื่อของบุคลากรแต่ละคน รวมทั้งสามารถเป็นไปในระบบปิดหรือระบบเปิดขึ้นอยู่กับผู้บริหารโรงเรียน
 - 7) แบบของภาวะผู้นำ คือ แบบผู้นำที่ส่งเสริมให้มีการเห็นชอบร่วมกันแบบฉันทามติ แบบผู้นำเชิงสัญลักษณ์ และแบบผู้นำที่เป็นผู้กำหนดเป้าประสงค์และริเริ่มนโยบายโรงเรียน
 - 8) รูปแบบภาวะผู้นำที่เกี่ยวข้อง คือ รูปแบบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ภาวะผู้นำแบบมีส่วนร่วม ภาวะผู้นำแบบกระจายอำนาจ ภาวะผู้นำเชิงคุณธรรม และภาวะผู้นำเชิงจัดการ

3. ผลการประเมินรูปแบบการบริหารโรงเรียนเอกเอกชนสามัญศาสนาอิสลามต้นแบบ กรณีศึกษา: โรงเรียนอัตตริกีเยห์อิสลามียะห์

รูปแบบการบริหารโรงเรียนเอกเอกชนสามัญศาสนาอิสลามต้นแบบ กรณีศึกษา: โรงเรียนอัตตริกีเยห์อิสลามียะห์ มีความถูกต้องและความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติใช้จริงภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เนื่องจากหลักการและวัตถุประสงค์ของการบริหารโรงเรียน เป็นรูปแบบการบริหารโรงเรียน ซึ่งมีที่มาจากผลการผลการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ แนวคิดและหลักการ ซึ่งเป็นแนวคิดการจัดการทางการศึกษาของ

Tony Bush (2003) และได้รับการประเมินจากผู้บริหารโรงเรียน และผู้ทรงคุณที่มีความรู้เกี่ยวกับการบริหาร การศึกษา รูปแบบการบริหารโรงเรียนมีความถูกต้องและความเป็นไปได้ในระดับมากสำหรับการนำไปปฏิบัติ ใช้ในการบริหารโรงเรียนเอกเอกชนสามัญศาสนาอิสลามต้นแบบ กรณีศึกษา: โรงเรียนอัสตรากียะห์อิสลามียะห์

หากพิจารณาข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากผู้ประเมินรูปแบบ ฯ ผลวิจัยพบว่า วิสัยทัศน์ของผู้บริหาร ก็มีส่วนเกี่ยวข้องอย่างยิ่ง ซึ่งในส่วนนี้ผู้วิจัยเห็นด้วยกับข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เนื่องจากการที่จะนำรูปแบบการ บริหารแบบทางการ สำหรับการบริหารโรงเรียนเอกเอกชนสามัญศาสนาอิสลามต้นแบบ กรณีศึกษา: โรงเรียน อัสตรากียะห์อิสลามียะห์ ไปประยุกต์ใช้จริงในการบริหารสถานศึกษา จำเป็นต้องมีวิสัยทัศน์ของผู้บริหารที่ ชัดเจนและสอดคล้องกับรูปแบบการบริหารดังกล่าว เพราะว่าวิสัยทัศน์ของผู้บริหารจะเป็นตัวกำหนดทิศทาง ขององค์กรว่าต้องการมุ่งไปในทางใด รูปแบบการบริหารที่เลือกมาใช้จึงต้องสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ขององค์กร เพื่อให้องค์กรสามารถบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ได้ ทั้งนี้ได้สอดคล้องกับงานวิจัยของพระมหาประยูร ชีรวโร (2565) ที่ได้ศึกษาเรื่อง วิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ผลการวิจัยสรุปได้ว่า วิสัยทัศน์เป็นสิ่ง สำคัญสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีเพราะวิสัยทัศน์เป็น Roadmap ให้ทุกคนในสถานศึกษาได้ใช้เป็น ประทีปนำทางในการปฏิบัติงาน ผู้บริหารที่มีวิสัยทัศน์ที่แท้จริงนั้นจะต้องมีกระบวนการสื่อสารของวิสัยทัศน์ครบ ทั้ง 3 มิติ คือ คิดได้ (การสร้างวิสัยทัศน์) สื่อเป็น (การเผยแพร่วิสัยทัศน์) และโน้มนำให้มีการปฏิบัติล่วงหน้า (การปฏิบัติตามวิสัยทัศน์) พร้อมทั้งมีการประเมินผลเพื่อการปรับปรุงแก้ไขให้เชื่อมโยงกันอย่างเป็นระบบด้วย

ดังนั้นสรุปได้ว่า รูปแบบการบริหารแบบทางการ สำหรับการบริหารโรงเรียนเอกเอกชนสามัญ ศาสนาอิสลามต้นแบบ กรณีศึกษา: โรงเรียนอัสตรากียะห์อิสลามียะห์ สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการ โรงเรียนเอกเอกชนสามัญศาสนาอิสลามต้นแบบ กรณีศึกษา: โรงเรียนอัสตรากียะห์อิสลามียะห์ ได้อย่างแท้จริง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 เนื่องจากการพัฒนารูปแบบเกิดจากการสังเคราะห์เอกสารของผู้วิจัย ตามบริบทของ โรงเรียนเอกเอกชนสามัญศาสนาอิสลามต้นแบบ กรณีศึกษา: โรงเรียนอัสตรากียะห์อิสลามียะห์ ความคิดเห็นของ ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญในด้านการบริหารโรงเรียนเอกเอกชนสามัญศาสนาอิสลามต้นแบบ และจากการ ประเมินแบบสอบถามของผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนเอกเอกชนสามัญศาสนาอิสลามต้นแบบ กรณีศึกษา: โรงเรียนอัสตรากียะห์อิสลามียะห์ มาใช้ในการศึกษาและพัฒนาเป็นโรงเรียนว่า รูปแบบการบริหาร แบบทางการในการบริหารโรงเรียนเอกเอกชนสามัญศาสนาอิสลามต้นแบบ กรณีศึกษา: โรงเรียนอัสตรากียะห์อิสลา มียะห์ ที่เป็นแบบจำลองที่ใช้ในการอธิบายการดำเนินงานการบริหารโรงเรียนเอกเอกชนสามัญศาสนาอิสลาม ต้นแบบ กรณีศึกษา: โรงเรียนอัสตรากียะห์อิสลามียะห์ ผู้บริหารโรงเรียนอัสตรากียะห์อิสลามียะห์ และผู้ที่ สนใจ สามารถนำผลการศึกษาค้นคว้าไปประยุกต์ใช้ในการบริหารโรงเรียนโดยตั้งใจศึกษารูปแบบให้เข้าใจในทุก ส่วนของรูปแบบเพื่อนำรูปแบบไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพตลอดจนสามารถบรรลุตามเป้าประสงค์ที่ตั้งไว้

1.2 หลักการของรูปแบบการบริหารโรงเรียนเอกเอกชนสามัญศาสนาอิสลามต้นแบบ กรณีศึกษา: โรงเรียนอัสตรากียะห์อิสลามียะห์ ใช้หลักการเป็นผู้นำ หลักการธรรมาภิบาล หลักการยุทธธรรม หลักการมีส่วนร่วม และหลักการพัฒนาประสิทธิภาพงานในการดำเนินตามรูปแบบ ดังนั้นในการใช้รูปแบบนั้นผู้ใช้จะต้องยึด มั่นและดำเนินตามหลักการที่กำหนดไว้

1.3 วัตถุประสงค์ของรูปแบบการบริหารโรงเรียนเอกเอกชนสามัญศาสนาอิสลามต้นแบบ กรณีศึกษา: โรงเรียนอัสตรากียะห์อิสลามียะห์ เพื่อพัฒนานักเรียนให้เป็นคนดี มีคุณธรรม และมีความรู้คู่ คุณธรรมตามหลักศาสนาอิสลาม เช่นหลักศรัทธา (อะกิดะฮ์) ความเชื่อที่ถูกต้องและมั่นคงในหลักการของ

ศาสนาอิสลาม หลักปฏิบัติ (อิบาตะฮฺ) การปฏิบัติต่างๆ ที่ชาวมุสลิมต้องปฏิบัติเพื่อแสดงความเคารพและความศรัทธาต่อพระเจ้า มีการส่งเสริมและพัฒนาครูให้มีศักยภาพในการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งบริหารงานโดยใช้ธรรมชาติมาช่วยในการสร้างการมีส่วนร่วมกับผู้เรียน และองค์กรที่เกี่ยวข้อง อีกทั้งพัฒนาระบบและโครงสร้างการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ

1.4 องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารโรงเรียนเอกชนสามัญศาสนาอิสลามต้นแบบ
กรณีศึกษา: โรงเรียนอัสสฎรีย์หืออิสลามียะห์ ผู้บริหารเป็นแบบผู้กำหนดเป้าประสงค์ และริเริ่มนโยบาย ในระดับสถานศึกษา โดยครอบคลุมทุกด้านและได้รับความเห็นชอบจากบุคลากรทุกคน ผ่านกระบวนการกำหนดเป้าประสงค์โดยผู้บริหาร ทั้งนี้ต้องผ่านความเห็นชอบจากคณะครู และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (คณะกรรมการโรงเรียน) การตัดสินใจของผู้บริหารจะยึดเป้าประสงค์ของโรงเรียนเป็นหลัก แต่ถ้าหากเรื่องใดที่มีผลกระทบกับชุมชนหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียโดย ผู้บริหารจะต้องใช้ความคิดเห็นจากกลุ่มบุคคลเหล่านี้มาประกอบการตัดสินใจ มีกระบวนการตัดสินใจโดยใช้เหตุผลและยึดกฎระเบียบเป็นหลัก ซึ่งคณะครูจะต้องมีส่วนร่วมด้วย ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นกับนักเรียนเป็นหลัก โครงสร้างการบริหารโรงเรียนเป็น แบบลำดับชั้นในแนวดิ่งที่ผู้บริหารเป็นผู้สั่งการโดยการแบ่งแต่ละฝ่ายงานให้อย่างชัดเจน โดยแต่ละฝ่ายงานมีหัวหน้าเป็นผู้รับผิดชอบหลัก จะทำงานเพื่อบรรลุเป้าหมายขององค์กร ภายใต้อำนาจหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากผู้บริหาร การเชื่อมโยงกับสภาพแวดล้อมในการบริหารโรงเรียน ขึ้นอยู่กับผู้บริหารว่าจะเลือกเป็นให้ระบบปิด หรือระบบเปิด พร้อมทั้งมีหน้าที่อำนวยความสะดวกให้คณะครูและบุคลากรในการดำเนินงานให้สำเร็จตามเป้าประสงค์ และผู้บริหารจะต้องประยุกต์ใช้รูปแบบภาวะผู้นำเชิงจัดการในการบริหารโรงเรียน ดังนั้นผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสามัญศาสนาอิสลามต้นแบบ กรณีศึกษา: โรงเรียนอัสสฎรีย์หืออิสลามียะห์ ที่จะนำรูปแบบการบริหารโรงเรียนฉบับนี้ไปประยุกต์ใช้ จะต้องศึกษาและทำความเข้าใจองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารข้างต้นให้เข้าใจอย่างแท้จริง เพื่อนำรูปแบบไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ข้อเสนอแนะในการทำการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 รูปแบบที่พัฒนาขึ้นยังมิได้มีการนำไปทดลองใช้ เพื่อดูประสิทธิผลของการใช้รูปแบบ ดังนั้นควรมีการวิจัยเชิงทดลองเพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบการบริหารโรงเรียนดังกล่าวกับ โรงเรียนเอกชนสามัญศาสนาอิสลามต้นแบบ

2.2 ในการพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนเอกชนสามัญศาสนาอิสลามต้นแบบ กรณีศึกษา: โรงเรียนอัสสฎรีย์หืออิสลามียะห์ ควรใช้การบูรณาการจากผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในหลาย ๆ ลำดับ มาเป็นแนวทางในการพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนเอกชนสามัญศาสนาอิสลามต้นแบบ กรณีศึกษา: โรงเรียนอัสสฎรีย์หืออิสลามียะห์ เพื่อให้เกิดคุณภาพ และประสิทธิภาพที่สูงขึ้นในการจัดการศึกษาต่อไป

รายการอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2566). แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566-2570). กรุงเทพมหานคร: กระทรวงศึกษาธิการ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. 2546. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). พระราชบัญญัติส่งเสริมการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ.2551. กรุงเทพฯ : ผู้แต่ง.
- กระทรวงศึกษาธิการ.(2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย
- กฤษณรงค์ ดั่งลา. (2563). สภาพที่พึงประสงค์ในการพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนเทศบาลสู่ความเป็นเลิศ. วิทยานิพนธ์ดุขฎิบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.ข้อมูลพื้นฐานโรงเรียนเอกชน.(ออนไลน์). แหล่งที่มา :http://schoolsearch.opec.go.th/list_ofcontet.php?2SchStatus=1.
- ขวัญจิรา จำปา. (2566). การพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนคุณภาพของชุมชน.วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์ดุขฎิบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- เฉลิมพล และชน. (2549). สภาพและปัญหาการเรียนการสอนอิสลามศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม เขตภาคกลาง.วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาอิสลามศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- เชียง เป็ก.(2557). การพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนสองระบบสำหรับราชอาณาจักรกัมพูชา. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์ดุขฎิบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร.
- ฐาปนัฐ อุดมศรี. (2558). รูปแบบการบริหารโรงเรียนเพื่อเสริมสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน. วิทยานิพนธ์ปริญญาดุขฎิบัณฑิต , ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ดวงแดน วงเดือน. (2559). การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28. นงลักษณ์ วิรัชชัย และสุวิมล ว่องวานิช. (2542). การสังเคราะห์งานวิจัยทางการศึกษาด้วยการวิเคราะห์ห่อภิมาณ และวิเคราะห์เนื้อหา. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาแห่งชาติ.
- ดิเรก วรรณเศยรี . (2545). การพัฒนาแบบจำลองแบบสมบูรณ์ในการบริหารโดยใช้โรงเรียน เป็นฐาน สำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน . วิทยานิพนธ์ ครุศาสตร์ดุขฎิบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เดลินิวส์. 2549. การศึกษาชายแดนใต้ 4 ตอน มารู้จักโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม. เข้าถึงได้จาก <https://www.gotoknow.org/posts/184889>.
- ถวัลย์รัฐ วรเทพพุฒิพงษ์. (2540). การกำหนดวิเคราะห์นโยบายสาธารณะ : ทฤษฎีประยุกต์. กรุงเทพฯ : เสมาธรรม.

- นาวาลย์ ปานากาแข็ง. (2544). คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.(วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ. ศรีสะเกษ.
- นิตยา เทพอรุณรัตน์. (2557). การพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลในประเทศไทย. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต). กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นิเลาะ แวอุซัง. 2551. ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้. รายงานการวิจัยวิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์วิทยาเขตปัตตานี.
- นฤมล เจริญสุข, สุนันทา พิชัยชาญ และสิริลักษณ์ แก้วมณี. (2563). การบริหารสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม. วารสารบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ปีที่ 24 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม-ธันวาคม 2563)
- นิเลาะ แวอุซังและ มูนีเราะห์ สาและอาแระ. (2561). การบริหารโรงเรียนตามหลักการบริหารจัดการที่ดีในอิสลามของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดนราธิวาส. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.
- พระมหาประยูร ธีระวร (ตระการ). (2565). วิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ. วารสารบรรณสารการศึกษาและมนุษยสังคมศาสตร์, 3(1), 33-40.
- พระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน. (2554). ราชกิจจานุเบกษา. ฉบับที่ ๒. เล่มที่ 128. ตอนที่ 46 ก
- มูนีเราะห์ สาและอาแระ. (2561). การบริหารโรงเรียนตามหลักการบริหารจัดการที่ดีในอิสลามของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดนราธิวาส. วิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ .
- ยุสรา สุมาลี. (2565). การบริหารตามหลักการบริหารจัดการที่ดีในอิสลามของผู้บริหารโรงเรียนมุสลิมสันติธรรมมูลนิธิ จังหวัดนครศรีธรรมราช. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- รอซนี อาแระ. (2561). รูปแบบการบริหารโรงเรียนเอกชนสามัญศาสนาอิสลามในภาคใต้ของประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- รุ่ง แก้วแดง. (2550). ประกันคุณภาพการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช.
- เรวดี กระโหมวงศ์และคณะ. 2546. การศึกษาสภาพความต้องการและการพัฒนาทางวิชาการ ของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม:รายงานการวิจัย. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- รัตน์ะ บัวสนธ์. (2563). การวิจัยและพัฒนานวัตกรรมการศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วาโร เฟิงสวัสดิ์. (2553). สถิติประยุกต์สำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ: สุวิริยสาส์น.
- วินิจ สังขรัตน์. 2544. อดีต ปัจจุบัน และอนาคตของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม (ปอเนาะ) 138 ในจังหวัดชายแดนภาคใต้. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- วรกฤต เกื่อนซอง. (2563). ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารสู่ความไม่เท่าเทียมกันทางสังคมและพฤติกรรมต่อต้านสังคมของเยาวชนไทย. วารสารสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม, 26(1), 1-20.

- วิโรจน์ สารรัตน์. (2555). แนวคิด ทฤษฎี และประเด็นเพื่อการบริหารทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : ทิพย์วิสุทธิ.
- ศูนย์พัฒนาการศึกษา ภาคศึกษา 2. (2513). หลักสูตรวิชาอิสลามศึกษา สำหรับโรงเรียน ราษฎร์สอนศาสนาอิสลาม. ยะลา : ครูสัมมนาการ.
- สันวิธแก้วมี, ศักดา สถาพรวงษาและ สมศักดิ์ จัตตพรพงษ์. (2561). การบริหารสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในทศวรรษหน้า. วิทยานิพนธ์มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์.
- สุภัสสร สายศักดิ์. (2556). การบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย. เชียงราย.
- สรช แก้วคำฟู. (2560). แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนยอดนิยม จังหวัดเชียงราย. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย. เชียงราย.
- สุวดี อุปินใจ. (2560). การบริหารงบประมาณ การเงิน และการบริหารทั่วไป. เชียงราย: คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- สุวดี อุปินใจ, ธิติรัตน์ สุขประภาภรณ์ และสุภาพร เติวียะ. 2563. รูปแบบและกลไกการพัฒนาสมรรถนะครูตำรวจตระเวนชายแดน สังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 32 เขตพื้นที่จังหวัดเชียงรายและจังหวัดพะเยา ในลักษณะเครือข่ายเชิงพื้นที่. ทุนวิจัยจากสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย (การวิจัยเพื่อพัฒนาองค์ความรู้)
- สมรัฐ แก้วสังข์. (2557). องค์ประกอบและตัวบ่งชี้การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขต พัฒนาพิเศษ เฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้. วิทยานิพนธ์ ปร.ด. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สอาดลักษณ์ จงคล้ายกลาง. (2556). การพัฒนาแบบการบริหารเพื่อเสริมสร้างพลังอำนาจของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต, ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. (2531). การบริหารโรงเรียนเอกชน. กรุงเทพฯ:สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. (2541). สภาพปัจจุบันและปัญหาโรงเรียนเอกชนสอน ศาสนาอิสลาม. ม.ป.พ.: ม.ป.ท.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ;. (2542). แนวทางการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. กรุงเทพมหานคร: บริษัทพิมพ์ดี จำกัด.
- สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย. (2553). แนวทางการพัฒนา หลักสูตรสถานศึกษา. นนทบุรี : ไทยพับบลิคเอ็ดดูเคชั่น.
- เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์. (2550). รายงานการวิจัยสภาพการจัดการศึกษาในจังหวัดชายแดนภาคใต้. กรุงเทพฯ : วี.ที.ซีคอมมิวนิเคชั่น.
- สุวิมล ว่องวานิช. (2550). การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- หลักสูตรอิสลามศึกษา. (2546). สำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดสงขลา. ฉบับปรับปรุง 2555.

- อับดุลลอฮ์ ยูซุฟ. (2563). การประเมินผลการบริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม. วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยอิสลามยะลา ปีที่ 21 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม-ธันวาคม 2563)
- อับดุลฮามิด จะปะเกีย. (2547). ปัญหาการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษา ของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี. วิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.
- อริฟีน หะยีมะ. (2560). สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาในโรงเรียนของรัฐที่ใช้หลักสูตรอิสลามศึกษา (แบบเข้ม) จังหวัดนราธิวาส.ปัตตานี. วิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
- อารง สุทธาศาสน์. (2519). ปัญหาความขัดแย้งในสี่จังหวัดชายแดนภาคใต้. กรุงเทพฯ: บริษัทพิทักษ์ประชา.
- อับดุลสุโก ดินอะ. 2548. ยุบปอเนาะ-ดับหรือรอดน้ำมันไฟใต้ (ออนไลน์) สืบค้นจาก <http://www.midnightuniv.org/midnight2545/document9535.html>:
- อิบรอฮีม ณรงค์รักษาเขต. 2548. ปอเนาะอัตลักษณ์ชุมชนชายแดนใต้ (ออนไลน์) สืบค้นจาก <http://www.tjanews.org:ศูนย์ข่าวอิศรา สมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย>.
- อุทัย บุญประเสริฐ. (2546). การบริหารจัดการสถานศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Black, J.Stewart and Porter Lyman W., 2000. Management Meeting New Challenges. Upper Saddle River N.J. : Prentice Hall.
- Bush, T. (2003). Theories of Educational Leadership and Management 3rd Edition. London: SAGE Publications Ltd.
- Deming, Edward W. (1989). Out of The Crisis. USA: The Massachusetts Institute of Technology Center for Advanced Engineering Study.
- Drucker, F. Peter. (1995). The Practice of Management. New York : Harper & Row Publishers.
- _____. (1998). Management. Tasks. Responsibilities. Practices.
- Fayol, Henri. (1984). General and industrial management. London: Sir Isaac Pitman and Son.
- Frederick W.Taylor. (2002). Principles of Scientific Management. Cited by Montgomery.
- Gulick, Luther and Urwick, Lyndall. (1937). Paper on the Science of Administration. Clifton: Augustus M. Kelley.
- Joyce, B. and Weil, M. (1996). Models of Teaching. (5th ed.). Boston: Allyn and Bacon.
- Koontz Harold, and Weihrich Heinz. (1988). Management. (10th ed.). Singapore: McGraw-Hill.
- Lunenburg. Fred and C. Ornstein Allan. (1996). Educational Administration : Concepts and Practiccs. 2nd ed. New York : Wadsworth Publishing Company.
- Peter F. Drucker. (2005). The effective executive. Australia: Wadsworth.
- R. L. Daft. (2015). Organization theory and desig. Cengage learning.
- R. L. Handy. (1985). The arch in soil arching. Journal of Geotechnical Engineering, 111(3), 302-318.
- Schermerhorn, J., R. (2005). Management. 8th ed. New York: John Wiley & Sons.

Suradech Reemtohsun. 2000. Pondok and the Challenge of Modernity : A Comparative Study of Pondok in Songkhla Province, Southern Thailand. USA : School of Islamic and Social Siences.

Williams, T. (2008). Management Science in Practice. England: John Wiley & Sons.

Yamane, Taro. (1976). Statistics: An introductory analysis (2nd ed.). New York: Harper and Row.